

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ

HEM3051 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
DERS KİTAPÇIĞI

DERSİN ÖĞRETİM ELEMANLARI

Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN

Doç. Dr. Hacer Kobya BULUT

Arş. Gör. Buket MERAL

Arş. Gör. Bahar ÇOLAK

TRABZON

2023-2024

İÇİNDEKİLER

Sayfa

KTÜ SBF Hemşirelik Bölümü Misyon, Vizyon, Değerleri ve Eğitim Programı Amaçları	4-5
1. HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	6
1.1. Dersin Öğretim Elemanları	6
1.2. Dersin Tanımı ve Amacı	6
1.3. Dersin Genel Hedefleri.....	6
1.4. Eğitim Modeli.....	7
1.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD Yüz yüze ve Uzaktan Eğitim Politikası.....	7
1.6. Dersin Programdaki Yeri.....	7
1.7. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	7
1.8. Dersin Eğitim Araç ve Gereçleri	7
1.9. Dersin Değerlendirilmesi	7-8
2. Haftalık Ders İçeriği.....	8
2.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği	8
2.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı.....	9-12
2.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi	12
3. Uygulama İçeriği	12
3.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Amacı	12-13
3.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Öğrenme Çıktıları/Kazanımları.....	13
3.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Hemşirelik Temel Uygulamaları ve İlgili Beceriler Listesi	13-16
3.4. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanları ve Klinikler.....	16
3.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanında Uyulması Gereken Davranış Kuralları.....	16-18
3.6. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması Klinik/Saha Yöneticisi ve Çalışanlarından Beklentiler.....	18-19
3.7. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması İş Sağlığı ve Güvenliği, Aşı, Sigorta vb. Belgeleri	
3.8. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Sürecinde Öğrencinin Doldurması Gereken Formlar ve Dokümanlar.....	20
3.9. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rehberi ve Beceri Değerlendirme Formları	20-21
4. Hemşirelik Beceri Laboratuvarı ve Uygulama Usul ve Esasları Talimatı.....	22-23
5. Öğrencilerin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersini, Laboratuvar ve Uygulamaları, Uygulama Alanlarını Değerlendirme Formları.....	23
6. Hemşirelik Bölümü İş Kazası Önleme ve Bildirim Talimatı, İş Kazası Bildirim Algoritması, İş Kazası Bildirim Formları	23
7. KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları.....	23
Ekler	24-55
Ek-1. KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Eğitim Program Modeli Kapsamında HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ders Programı.....	41
Ek-2. Yenidoğan Bakımı ve Değerlendirme Formu.....	45
Ek-3. Çocuk ve Aile Değerlendirme Rehberi.....	52
Ek-4. Öğretim Elemanı Uygulama Değerlendirme Formları	63

Ek-5. Öğrenci Geribildirim Formu	64
Ek-6. Öğrenci Memnuniyet Anketi	65
Ek-7. İş Kazası Bildirim Algoritması.....	68
Ek-8. İş Kazası Bildirim Formu.....	69
Ek-9. Derse Bağlı Uygulama Komisyonu Yönergesi.....	70

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Program Öğrenim Kazanımları	6
Tablo 2. Dersin Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor Hedefleri.....	8
Tablo 3. 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencinin Teorik Ders Dönemindeki Sorumlulukları	19
Tablo 4. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği	20
Tablo 5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı	21
Tablo 6. Derse İlişkin Öğrenme Çıktıları/Kazanımları	25
Tablo 7. HEM 3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Beceri Listesi.....	26
Tablo 8. Uygulama Alanları ve Kullanılan Klinikler.....	27
Tablo 9. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rotasyon Dağılımları	27
Tablo 10. HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersin Uygulama Sürecinde Haftalık Öğrenciden Beklentiler/ Öğrencinin Üstleneceği Görev ve Sorumluluklarının Listesi.....	31

KTÜ SBF Hemşirelik Bölümü Misyon, Vizyon, Değerleri ve Eğitim Programı Amaçları

Misyon

Çağdaş bilim, teknoloji, kanıta dayalı yaklaşım ve yöntemlerle eğitilen; birey, aile ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmede bütüncül yaklaşan; bakım verici, eğitici, araştırmacı, yönetici ve liderlik rollerini etkin olarak yerine getiren; mezuniyet öncesi ve sonrası akademik çalışma yapabilen; temel eğitim ve hemşirelik hizmetlerinin gelişimine katkıda bulunabilen profesyonel hemşireler yetiştirmektedir.

Vizyon

Öğrenci, öğretim elemanı, eğitim programları ve araştırmaları ile ülkemize model oluşturan, uluslararası düzeyde tanınan ve tercih edilen bir eğitim kurumu olmaktır.

Değerler

Bilimsellik, insana saygı, yararlılık, adalet, eşitlik, yenilikçilik, katılımcılık, toplumsal duyarlılık, etik değerlere bağlılık, çevre ve doğaya duyarlılık, kalite ve sürekli gelişim

Eğitim Programı Amaçları

1. “Mezunlar yasalara uygun olacak şekilde hemşireliğin rol ve işlevlerini mesleki standartlarda yerine getirebilmek için güncel bilgi, beceri ve tutuma sahip olarak kamu ve özel sağlık kurumlarında istihdam edilir”
2. “Mezunlar, sağlıklı/hasta bireyin, ailenin ve toplumun sağlık gereksinimlerini kanıta dayalı ve bütüncül yaklaşımla, bakım ve bilişim teknolojilerini kullanarak tanırlar, planlar, uygular ve değerlendirir”.
3. “Mezunlar, sağlıklı/ hasta bireylerle ve yakınlarıyla, sağlık ekibi ve diğer disiplinlerle etkili iletişim kurar, mesleki etik ilkelere ve değerlere uygun davranır”
4. “Mezunlar, hemşirelik eğitimi, yönetimi ve araştırma sürecinde rol alır, liderlik üstlenir, yenilikçi, girişimci bir felsefe ile kariyer hedefleri doğrultusunda yaşam boyu öğrenmeyi benimser”

Tablo 1’de Hemşirelik programının öğrenim kazanımları belirtilmiştir.

Tablo 1. Program Öğrenim Kazanımları

Program Çıktıları (PÇ)	Eğitim Programının Amaçları (EPA)			
	EA.1.	EA.2..	EA.3.	EA.4.
ÖK-1 : Hemşirelik bakım uygulamalarını ulusal ve uluslararası standartlar doğrultusunda yasa ve yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirir	Y	Y	O	
ÖK-2 : Yönetim becerileri ve liderlik özellikleri kazanır	D	D	O	Y
ÖK-3 : En az bir yabancı dil kullanarak alanına ilişkin bilgileri takip eder ve etkili iletişim kurar.	D		O	D
ÖK-4 : Mesleki rol ve işlevlerini yerine getirebilecek bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerileri kazanır	Y	Y	O	
ÖK-5 : Sağlık bilişim sistemlerini kullanır.		D		D
ÖK-6 : Edindiği kuramsal bilgiler doğrultusunda bütüncül hemşirelik bakımı verir.	Y	Y	O	
ÖK-7 : Toplum sağlığının sürdürülmesinde bireyin sağlık eğitimi ve danışmanlık gereksinimini karşılar.	O			Y
ÖK-8 : Hemşirelik bakım uygulamalarında kanıta dayalı bilgiyi kullanır.	O	Y		D
ÖK-9 : Hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırmalara katılır ve liderlik eder.				Y
ÖK-10 : Topluma ve meslektaşlarına rol model olur.			Y	Y
ÖK-11 : Hemşirelik faaliyetlerini, mesleki etik ilkeler ve kodlara uygun olarak sürdürür.	Y	O	Y	
ÖK-12 : Temel iletişim becerilerini kazanarak birey, aile, toplum ve sağlık ekibi üyeleri ile etkili iletişim kurar	Y		Y	
ÖK-13 : Eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisi kazanır.	Y	O		Y
ÖK-14 : Ekip üyeleri ile iş birliği içerisinde çalışır ve sorumluluk alır.	Y		Y	
ÖK-15 : Bakım uygulamalarını hemşirelik kuram ve modelleri doğrultusunda gerçekleştirir	O	Y		
ÖK-16 : Yaşam boyu öğrenmeyi amaç edinir.				Y
ÖK-17 : Hemşirelik bakım uygulamalarında bireyin kültürel özelliklerini dikkate alır		D	D	D

*D= Düşük, O=Orta, Y=Yüksek

1. HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi

1.1. Dersin Öğretim Elemanları

- Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
- Doç. Dr. Hacer Kobya BULUT
- Arş. Gör. Buket MERAL
- Arş. Gör. Bahar ÇOLAK

1.2. Dersin Tanımı ve Amacı

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi; çocuğun sağlığının korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi, yaş dönemlerine göre büyüme ve gelişme özellikleri, yaşlara göre çocuğun yeterli ve dengeli beslenmesi, sağlıktan sapma durumlarında çocuğun bakım gereksinimlerini karşılamaya yönelik bütüncül hemşirelik bakımlarının planlanmasını, yaşlara göre gerekli hemşirelik girişimlerinin uygulanmasını, hastanede yatan çocuğun uygun hemşirelik bakımının sağlanmasını kapsar.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler:

- Dünya’da ve Türkiye’de çocuk sağlığına ilişkin sorunları ve geliştirilen politikaları kavrayabilir,
- Pediatri hemşiresinin görev rol ve sorumluklarını kavrayabilir
- Çocuğun büyüme ve gelişme sürecine ilişkin kuramları kavrayabilir, bu süreci etkileyen faktörleri tanımlayabilir ve değerlendirebilir,
- Çocuğu aile merkezli bakım ve holistik yaklaşımla değerlendirebilir,
- Çocuğun yaş grubuna uygun şekilde onunla iletişim kurabilir,
- Kronik hastalığa sahip, fiziksel anomalisi olan ve ölümcül hastalığı olan çocuk ve ailesinin bakım gereksinimlerini tespit edebilir ve uygun hemşirelik bakımı verebilir,
- Yenidoğan ve çocukluk dönemlerine ilişkin sistemlere ait sık karşılaşılan sağlık problemlerini tanımlayabilir, hemşirelik bakımı planlayabilir, uygulayabilir ve değerlendirebilir,
- Çocuk ve ailesinin eğitim gereksinimlerini tespit edebilir, bu gereksinimlere yönelik eğitim planı yapabilir, uygulayabilir ve değerlendirebilir,
- Çocukluk dönemlerinin her yaş grubunda hemşirelik temel ilke ve uygulamalarını, ilaç uygulamalarını çocuk üzerinde uygulama becerisini kazanır.

Tablo 2. Dersin Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor Hedefleri

Konu	Bilişsel hedef	Duyuşsal hedef	Psikomotor hedef
Çocuk sağlığı sorunları ve hemşirenin rolü	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliğini açıklayabilir. • Çocuk sağlığını etkileyen faktörleri tanımlayabilir. • Çocuk sağlığının ülkemizdeki ve dünyadaki durumunu açıklayabilir. • Pediatri hemşirenin rol ve sorumluluklarını açıklayabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk sağlığı sorunlarının ve çocuk sağlığı hemşiresinin rol ve sorumluluklarının farkındadır.	<ul style="list-style-type: none"> • Pediatri hemşirenin rol ve sorumluluklarını bilerek hareket eder.
Pediatride hemşirelik süreci	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk hastalarda hemşirelik sürecini bilir. • Hasta ve ailesiyle etkili iletişim kurarak anamnez almayı bilir. • Yetişkin hemşirelik sürecinden farklılıkları bilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk hastanın hemşirelik sürecinde aile merkezli bakımın farkındadır	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk hastanın hemşirelik sürecinde aile merkezli bakımın farkındadır • Çocuk hastaya yönelik hemşirelik sürecini planlayabilir, uygulayabilir ve değerlendirebilir.
Genetik sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Genetik hastalıkları açıklayabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Genetik hastalığı olan yenidoğanı ve ailesini önemser.	<ul style="list-style-type: none"> • Genetik hastalığı olan çocuğa ve ailesine hemşirelik bakımı verebilir • Genetik hastalığı olan çocuğun ailesine danışmanlık verebilir
Yaş dönemlerine göre büyüme ve gelişme	<ul style="list-style-type: none"> • Yaş dönemlerine göre büyüme ve gelişmeyi açıklayabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Yaş dönemlerine göre çocuğun büyüme ve gelişmesinin farkındadır. • Büyüme gelişmede normalden sapmaları fark edebilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Yaş dönemlerinin özelliklerini dikkate alarak hemşirelik bakım ve girişimlerinin planlar. • Büyüme gelişmeyi yaş dönemlerine göre izleyebilme ve değerlendirebilme • Büyüme gelişmede normalden sapmalarda uygun hemşirelik bakımını verebilme

Ağrısı olan çocuğun hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Ağrı tiplerini, reseptörleri, eşliğini ve ağrıyı etkileyen faktörleri açıklayabilir • Ağrısı olan çocuğun tepkilerini yaş dönemlerine göre sıralayabilir • Ağrının değerlendirilmesinde kullanılan yöntemleri sıralayabilir • Ağrı yönetiminde hemşirenin rolünü açıklayabilir • Ağrıyı azaltmada kullanılacak farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemleri açıklayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Ağrının değerlendirilmesinde ölçek kullanmanın önemini takdir eder • Ağrısı olan çocuğu önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Ağrısı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Ağrısı olan çocuğun ağrı değerlendirmesini yapabilir
Sağlıklı/term yenidoğan ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlıklı yenidoğanın özelliklerini ve bakımını açıklayabilir. • Sağlıklı yenidoğanın yeterli ve dengeli beslenmesini bilir	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlıklı yenidoğanın ihtiyaçlarını önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Yenidoğanın fiziksel muayenesini yapabilir ve özelliklerini değerlendirebilir. • Sağlıklı yenidoğanın yeterli ve dengeli beslenmesini sağlayabilir • Ağız, yüz, göz, kulak, burun, el, ayak, tırnak, saç bakımı verme • Anne bebek etkileşimini sağlama APGAR'ı değerlendirme • Bebek banyosu yapma • Deri bakımı yapma fizik muayene yapma • Fototerapi alan bebeğe bakım yapma • Göbek bakımı yapma • Göz bakımı yapma • Vücut sıcaklığını koruma

Yüksek riskli yenidoğan ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Yüksek riskli yenidoğanı tanımlayabilir ve hastalıkları açıklayabilir. • Yüksek riskli yenidoğanın beslenme bozukluğunun tanımlayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Yüksek riskli yenidoğanın gereksinimlerini önemser.	<ul style="list-style-type: none"> • Yüksek riskli yenidoğanın bakımını planlar, uygular ve değerlendirebilir. • Beslenme bozukluğu olan yenidoğanın beslenmesini uygun şekilde sağlar. • Ağızdan beslenmeye yardım etme • Beslenmeyi izleme ve değerlendirme • Biberonla besleme emzirmeyi başlatma ve sürdürme • gastrostomiden besleme • Gavajla besleme • Nazogastrik sonda yerleştirme ve bakımı • Parenteral, enteral besleme • Total parenteral besleme
Sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesi, dengesizlikleri ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Sıvı elektrolit dengesizliklerini tanımlayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Sıvı elektrolit dengesizliği olan çocuğu önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Sıvı elektrolit dengesizliği olan çocuğa uygun hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir.
Fiziksel gelişim bozukluğu ile doğan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Fiziksel gelişim bozukluğu olan çocukları tanımlayabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Fiziksel gelişim bozukluğu olan çocukların bakım ihtiyaçlarını önemser.	<ul style="list-style-type: none"> • Fiziksel gelişim bozukluğu olan çocukların bakımını yapabilir.
Solunum sistemi sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Solunum sorunu olan çocuğu tanımlayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Solunum sorunu olan çocuğu ve ailesini önemser.	<ul style="list-style-type: none"> • Solunum sorunu olan çocuğa uygun hemşirelik yaklaşımını planlar, uygular ve değerlendirir. • Solunum sistemi cerrahisinde ameliyat öncesi, sırası ve sonrasında hemşirelik bakımı verebilme

			<ul style="list-style-type: none"> • Solunum sistemini değerlendirme • Derin soluk alma ve öksürme egzersizleri yaptırma • Maske ile oksijen verme • Nazal yolla oksijen verme oksijenasyonu değerlendirme • Oral, nazal, trakeal aspirasyonu yapma • Postüral drenaj uygulama trakeostomi bakımı yapma
Hematolojik sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kan hastalığı olan çocuğun belirti, bulgularını bilir. • Kan hastalığı olan çocuğa ve ailesine uygun hemşirelik tanısını koyabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Hematolojik sorunu olan çocuk ve ailesini önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Hematolojik sorunu olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Kan hastalıklarından korunmada eğitim ve hemşirelik bakımı verebilme • Kan ve kan ürünlerini uygulayabilme • Kan ve kan ürünlerinin komplikasyonlarını tanımlayabilme • Kan ve kan ürünlerinin komplikasyonlarına uygun girişimde bulunabilme
Enfeksiyon hastalığı olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Enfeksiyon hastalığı olan çocuğun; • Bakım ihtiyacını belirler, • Hemşirelik girişimlerini yapabilir • İzolasyon yöntemlerini bilir • Ateş yönetimini bilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Enfeksiyon hastalığı olan çocuğun sorunlarına ve izolasyon önlemlerine karşı duyarlılık gösterir	<ul style="list-style-type: none"> • Ateş yönetimini yapabilir • Bakım ihtiyaçlarını karşılayabilir • Tedavisini uygulayabilir

	<ul style="list-style-type: none"> • Enfeksiyon hastalıklarını, etkenine göre gruplandırabilir ve belirti bulgularını açıklayabilir • Enfeksiyon hastalıklarının tedavisini ve hemşirelik bakımını sıralayabilir • Enfeksiyon hastalıklarının çocuk ve aile üzerine olan olumsuz etkilerini açıklayabilir • Bulaşıcı hastalıkların etkenlerini ve bulaş yollarını belirleyebilir 		
Endokrin sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Endokrin sistemin yapısı ve fonksiyonlarını açıklayabilir • Endokrin sistem sorunu olan çocuğu tanımlayabilir • Endokrin sistem hastalıklarını ve belirti bulgularını açıklayabilir • Endokrin sistem hastalıklarının tedavisini ve hemşirelik bakımını sıralayabilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Endokrin sisteme ait hastalığı olan çocuk ve aileyi önemser • Endokrin sisteme ait hastalıkların çocuk ve aile üzerine olan olumsuz etkilerini açıklayabilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Endokrin sisteme ait hastalığı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Kan şekeri ölçülebilir
Onkolojik sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukluk çağı kanserlerinin etiyolojisini ve epidemiyolojisini açıklayabilir • Çocukluk çağı kanserlerinin tanı ve tedavi yöntemlerini sıralayabilir • Çocukluk çağı kanserlerinin tedavilerinin çocuk üzerine olumsuz etkilerini açıklayabilir • Çocukluk çağı kanserlerinin ve tedavinin etkilerini göz önünde 	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukluk çağı kanser hastalığına sahip çocuk ve aileyi önemser 	<ul style="list-style-type: none"> • Onkolojik sorunu olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir.

	bulundurarak hemşirelik bakımını açıklayabilir		
Üriner sistem sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Üriner sistem sistemin yapısı ve fonksiyonlarını açıklayabilir • Üriner iskelet sistem sorunu olan çocuğu tanımlayabilir • Üriner iskelet sistem hastalıklarını ve belirti bulgularını açıklayabilir • Üriner iskelet sistem hastalıklarının tedavisini ve hemşirelik bakımını sırayabilir • Üriner iskelet sisteme ait hastalıkların çocuk ve aile üzerine olan olumsuz etkilerini açıklayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Üriner iskelet sisteme ait hastalığı olan çocuk ve aileyi önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Üriner iskelet sisteme ait hastalığı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Üriner sistem hastalığı cerrahisinde; ameliyat öncesi sırası ve sonrasında hemşirelik bakımı verebilme • Aldığı çıkardığı takibi yapma • idrar torbasını değiştirme • mesane irrigasyonu uygulama • Mesane katerizasyonu uygulama ve bakımını yapma • Ördek/sürgü verme • Ürogenital sistemi değerlendirme yapabilir
Gastrointestinal sistem sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Simbiyotikleri ve önemini açıklayabilir • Gastrointestinal sistem sorunu (GİS) olan çocuğu tanımlayabilir • Gastrointestinal sistem hastalıklarını ve belirti bulgularını açıklayabilir • GİS hastalıklarının tedavisini ve hemşirelik bakımını sırayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • GİS'e ait hastalığı olan çocuk ve aileyi önemser	<ul style="list-style-type: none"> • GİS'e ait hastalığı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • GİS hastalıklarından korunmada aileye eğitim verebilme • GİS cerrahisinde; ameliyat öncesi, sırası ve sonrasında hemşirelik bakımı verebilme • Ağızdan beslenmeye yardım etme • Beslenmeyi izleme ve değerlendirme biberonla besleme

			<ul style="list-style-type: none"> • emzirmeyi başlatma ve sürdürme gastrostomiden besleme • Gavajla besleme • Nazogastrik sonda yerleştirme ve bakımı yapabilir • Parenteral, enteral besleme • Total parenteral besleme • Boşaltıcı-tedavi edici lavman yapabilir • Kolostomi, ileostomi bakımı verebilir
Nörolojik sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Sinir sistemin yapısı ve fonksiyonlarını açıklayabilir • Sinir sistem sorunu olan çocuğu tanımlayabilir • Sinir sistem hastalıklarını ve belirti bulgularını açıklayabilir • Sinir sistem hastalıklarının tedavisini ve hemşirelik bakımını sıralayabilir • Sinir sisteme ait hastalıkların çocuk ve aile üzerine olan olumsuz etkilerini açıklayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Sinir sisteme ait hastalığı olan çocuk ve aileyi önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Sinir sisteme ait hastalığı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Sinir sistemi cerrahisinde ameliyat öncesi sırası ve sonrasında hemşirelik bakımı verebilir • Nörolojik değerlendirme yapabilir
Kas iskelet sistemi sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kas iskelet sistemin yapısı ve fonksiyonlarını açıklayabilir • Kas iskelet sistem sorunu olan çocuğu tanımlayabilir • Kas iskelet sistem hastalıklarını ve belirti bulgularını açıklayabilir • Kas iskelet sistem hastalıklarının tedavisini ve hemşirelik bakımını sıralayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Kas iskelet sisteme ait hastalığı olan çocuk ve aileyi önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Kas iskelet sisteme ait hastalığı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Alçı-atel-traksiyon bakımı yapabilir • Kas iskelet sistemini değerlendirme yapabilir

	<ul style="list-style-type: none"> • Kas iskelet sisteme ait hastalıkların çocuk ve aile üzerine olan olumsuz etkilerini açıklayabilir		
Hastaneye yatmanın çocuk ve aile üzerine etkileri Kronik hastalığı olan çocuk ve hemşirelik bakımı Ölümcül hastalığı olan çocuk ve hemşirelik bakımı,	<ul style="list-style-type: none"> • Yaş dönemlerine göre çocukların hastaneye yatmaya verdikleri tepkileri açıklayabilir • Hastaneye yatmanın çocuk ve aile üzerine olan etkilerini sıralayabilir • Yaş dönemlerine göre kronik / ölümcül hastalığı olan çocuk ve ailenin hastalığa gösterdikleri tepkileri açıklayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Hastaneye yatmanın çocuk ve ailesi üzerine olan etkileri ve tepkilerini önemser • Kronik / ölümcül hastalığın çocuk ve aile üzerine etkilerini önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Hastaneye yatan, kronik / ölümcül hastalığı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir.
Ağrısı olan çocuğun hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> • Ağrı tiplerini, reseptörleri, eşliğini ve ağrıyı etkileyen faktörleri açıklayabilir • Ağrısı olan çocuğun tepkilerini yaş dönemlerine göre sıralayabilir • Ağrının değerlendirilmesinde kullanılan yöntemleri sıralayabilir • Ağrı yönetiminde hemşirenin rolünü açıklayabilir • Ağrıyı azaltmada kullanılacak farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemleri açıklayabilir	<ul style="list-style-type: none"> • Ağrının değerlendirilmesinde ölçek kullanmanın önemini takdir eder • Ağrısı olan çocuğu önemser	<ul style="list-style-type: none"> • Ağrısı olan çocuk ve ailesine hemşirelik yaklaşımlarını planlar, uygular ve değerlendirir. • Ağrısı olan çocuğun ağrı değerlendirmesini yapabilir

Pediatride güvenli ilaç uygulamaları	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklardaki ilaç uygulamalarındaki farklılıkları sıralayabilir • Çocuklarda farmokinetiyi açıklayabilir • İlaç uygulamalarında hemşirenin sorumluluklarını açıklayabilir • Yaş dönemlerine göre çocukların ilaç uygulamalarına hazırlanmasını açıklayabilir • İlaç uygulama yöntemlerini ve yaş dönemlerine göre çocuğa yaklaşımları açıklayabilir • İlaç doz hesaplamalarını açıklayabilir • Çocukluk çağında sık kullanılan ilaçların etkilerini, endikasyonlarını, yan etkilerini açıklayabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklardaki ilaç uygulamalarındaki farklılıklara ve uygulamalara karşı duyarlıdır	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda ilaç doz hesaplayabilir • Burna ilaç uygulama • Deri altı enjeksiyon yapma • Deri içi enjeksiyon yapma • Deriye ilaç uygulama • Göze ilaç uygulama • İlaç dozu hesaplama • İlaçları hazırlama • İlaçları uygun koşullarda saklama inhalasyon yoluyla ilaç uygulama • İv set hazırlama • İv sıvı akış hızı hesaplama • İv sıvı tedavisini başlatma, akış hızını düzenleme ve izleme • İv solüsyona ilaç ilave etme • Kan ürünleri ve kan transfüzyonunu başlatma, akış hızını düzenleme ve izleme • Kas içi enjeksiyon yapma • Kateter izlemi ve bakımı yapma kateterden ilaç verme • Kulağa ilaç uygulama • Nazogastrik (ng) ve perkütan endoskopik gastrotomi (peg) yoluyla ilaç uygulama • Oral yolla ilaç verme • Rektuma ilaç uygulama yapabilir.
---	--	--	--

1.4. Dersin Öğrenim Kazanımları

HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin amacına yönelik KTÜ SBF Hemşirelik Bölümünün program çıktıları (PÇ4, PÇ6, PÇ8, PÇ11) ile uyumlu olacak şekilde dersin öğrenim çıktıları aşağıda yer almaktadır. Buna göre bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler:

- ÖK-1: Sağlam ve hasta çocukların bakım sürecinde yaş dönem özelliklerini ve bunu etkileyen faktörleri dikkate alabilir.
- ÖK-2: Çocuk hemşireliğinin standartlarını, rollerini, etik ve yasal sorumluluklarını kavrayabilir.
- ÖK-3: Sağlıktan sapma durumlarında çocuk ve ailenin sorunlarına yönelik bilimsel problem çözme sürecinde aile merkezli bakımı, bütüncül yaklaşımı ve kanıta dayalı bilgileri kullanabilir.

1.5. Eğitim Modeli

KTÜ SBF Hemşirelik Bölümü eğitim program modeli, “**Entegre (Bütünleşik) Eğitim**” program modelidir. Bu model, ürün temelli teknik-bilimsel yaklaşımlardan olan “**Geriye Doğru Tasarım Modeli**” (Backward Design) ve “**Sistem Yaklaşımı**”nı içermektedir (Ek-1).

“Geriye Doğru Tasarım Modeli” doğrultusunda KTÜ SBF Hemşirelik Eğitim Programının yeterlilikleri ile programda yer alan derslerin belirlenmesi, her bir ders için öğretim programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi sağlanmıştır. Bu ders programının içeriği, dersin tanımı, dersin amacı, “**Bloom’un Taksonomisi**” doğrultusunda öğrenim hedefleri/çıktıları, içeriği, öğrenme ortamı ve aktiviteleri, öğrenme ve değerlendirme yöntemleri (grup ödevleri, sunumlar, vaka çalışmaları vb.), kaynaklar, ders içerikleri “**Sistem Yaklaşımı Modeli**” ne temellendirilerek web sitesinde öğrenci erişimine açılmıştır. Derse bağlı uygulamalar blok sistem şeklinde yürütülmektedir.

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD Yüz Yüze ve Uzaktan Eğitim Politikası

Ders, yüz yüze eğitim şeklinde kuramsal ve derse bağlı (klinik) uygulamalı bir derstir. Teorik derslerin %70’ine, uygulamanın tamamına devam zorunluluğu vardır.

1.6. Dersin Programdaki Yeri

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi; Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programının 5. veya 6. yarıyılında, haftada 6 saat teorik ve 10 saat uygulama olmak üzere toplamda 16 saat üzerinden öğrencilere verilmektedir. Dersin yükü ulusal kredi sisteminde 11 kredi ve uluslararası sistemde 14 AKTS olarak belirlenmiştir. Dersin uygulamasından en yüksek faydayı sağlamak üzere teorik ve uygulamalar blok olarak yapılmaktadır. Bu doğrultuda ilk 6 (altı) hafta teorik dersler ağırlıklı olarak verilmektedir. Teorik ve uygulamada yapılan devamsızlıklar kendi zaman dilimi içerisinde değerlendirilmektedir.

1.7. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerin işleyişinde; anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, vaka tartışması, ödev, video gösterimi, laboratuvar çalışmaları, simülasyon gibi yöntem ve teknikler kullanılacaktır. Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumakla yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması dersin başarılması için gereklidir. Klinik uygulamada; vaka tartışması, bakım planı ve kliniğe özgü ilaç rehberi hazırlama gibi tekniklerle öğrencilerin gelişim ve becerileri desteklenir.

Bakım planlarının hazırlanmasında Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Kuramı kullanılmaktadır. Bakım planlarında ve ödevlerin hazırlığı sürecinde kanıta dayalı bakım uygulamalarından yararlanılması ve ilgili kaynaklara atıfta bulunulması gerekmektedir. Kanıtlara Web of Science, Pubmed, Google Akademik, Ulakbim, Dergi Park, org., edu. gibi ulusal ve uluslararası bilimsel içerikli web sitelerinden yararlanılarak ulaşılabilir. Kanıtlara ulaşılabilecek web sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

- CINAHL - <https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases>
- Cochrane Library- <https://www.cochranelibrary.com/>
- Oncology Nursing Society- <https://www.ons.org/>
- Rochester University Evidence-Based Resource Guide
<https://www.urmc.rochester.edu/search.aspx?q=Evidence%20based>
- Ulakbim - <http://ulakbim.tubitak.gov.tr/>
- PubMed- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
- Ovid - <https://www.ovid.com/site/index.jsp>
- ScienceDirect- <https://www.sciencedirect.com/>
- BMJ Evidence-Based Medicine - <https://ebm.bmj.com/>
- HEMAR-G - <http://hemarge.org.tr/>
- NIHR- <https://www.nihr.ac.uk/>
- Sigma Global Nursing- <https://www.sigmanursing.org>
- Wiley Online Library <https://onlinelibrary.wiley.com/>
- APA-PsycINFO- <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/>
- Proquest Nursing & Allied Health
https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html
- Joanna Briggs Institute- <http://joannabriggs.org>
- EBSCQ- <https://www.ebsco.com>

- York University of Evidence-Based Nursing Center <https://www.york.ac.uk/healthsciences>
- Agency for Healthcare Research and Quality(AHRQ)- <https://www.ahrq.gov/>
- World Health Organization <https://www.who.int/>
- Türk Hemşireler Derneği <https://www.thder.org.tr/>

Tablo 3. 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencinin Teorik Ders Dönemindeki Sorumlulukları

Sorumluluklar	Teslim Tarihi
1. Öğrenciler ile <i>Antropometrik Ölçümlere İlişkin Uygulama Rehberi</i> paylaşıldı. Öğrencilerin uygulamalara hazırlanmaları istenerek interaktif olarak tartışıldı ve işlem basamakları uygulandı.	18.10.2023
2. Öğrenciler ile <i>Yaşam Bulguları Uygulama Rehberi ve Yenidoğanın Bakım Uygulamalarına İlişkin Uygulama Rehberleri</i> paylaşıldı. Öğrencilerin uygulamalara hazırlanmaları istenerek interaktif olarak tartışıldı ve işlem basamakları uygulandı.	25.10.2023
3. Öğrenciler ile <i>İdrar Örneği Alma Uygulama Rehberi</i> ve Mesane Kateterizasyon Bakımı Uygulama Rehberi paylaşıldı. Öğrencilerin uygulamalara hazırlanmaları istenerek interaktif olarak tartışıldı ve işlem basamakları uygulandı.	1.11.2023

1.8. Dersin Eğitim Araç ve Gereçleri

Dersin işlenişinde; PowerPoint sunumu, video gösterimi, konuya ilişkin tıbbimalzemeler ve cihazlar, üzerinde hemşirelik uygulamaları yapılabilecek yenidoğan ve çocuk maketleri gibi materyaller kullanılmaktadır.

1.9. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Teorik derslerin %70 devam zorunluğu vardır. Uygulamanın tümüne (Uygulama 16 günolup devamsızlık hakkı yoktur) öğrencinin devam etmesi gerekmektedir. Devamsızlığı aşan öğrenciler final sınavına alınmamaktadır.

Uygulama notunun toplam ders notuna katkısı %50'dir. Ara sınav ve yarıyıl sonu sınavının ağırlıklı ortalamasının %50'si ile uygulama notunun %50'si toplam ders notunu oluşturur. Uygulama notları yarıyıl sonu sınavlarından önce ilan edilir.

Klinik uygulamadan 60 puan alamayan öğrenciler dersi tekrar almak zorundadır.

Yarıyıl sonu sınavında 100üzerinden en az 50 puan alma zorunluluğu vardır. Yarıyıl sonu sınavına girmeyen veya bu sınavdan en az 50 puan alamayan öğrencilerin, yarıyıl içi çalışmaları değerlendirmeye katılmaz ve bu öğrenciler FF harf notu ile değerlendirilir.

Dersin değerlendirilmesinde; Karadeniz Teknik Üniversitesi Sınav Yönetmeliği uygulanır (<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16680&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>).

2. Haftalık Ders İçeriği

2.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği

Tablo 4’de ders içeriği gösterilmiştir.

Tablo 4. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Ders içeriği	Saat/hf
1. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Çocuk Sağlığı Sorunları ve Hemşirenin Rolü Pediatride Hemşirelik Süreci Genetik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişme	16/hf
2. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Ağrısı Olan Çocuğun Hemşirelik Bakımı Sağlıklı/Term Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı Yüksek Riskli Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
3. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Yüksek Riskli Yenidoğan Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Sıvı Elektrolit ve Asit Baz Dengesi, Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı Fiziksel Gelişim Bozukluğu ile Doğan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
4. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Solunum Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Hematolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Enfeksiyon Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Endokrin sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
5. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Üriner Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
6. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Gastrointestinal Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Nörolojik Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Kas-İskelet Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Hastaneye Yatmanın Çocuk ve Aile Üzerine etkileri Kronik Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Ölümcül Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
7. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> Pediatride Güvenli İlaç Uygulamaları Derse Bağlı Laboratuvar Uygulaması	16/hf
8. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
9. Hafta	Ara sınav	
10. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
11. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
12. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
13. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
14. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
15. Hafta	Derse bağlı klinik uygulama	16/hf
16. Hafta	Yarıyıl sonu sınavı	

2.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı

Tablo 5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı

HAFTA	TARİH SAAT	KONU	ÖĞRETİM ELEMANI
1. HAFTA	4.10.2023 08.00-12.00	ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ <ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle tanışma Ders hakkında bilgilendirme yapılması	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
		Çocuk Sağlığı Sorunları ve Hemşirenin Rolü <ul style="list-style-type: none"> Çocuk sağlığı/pediyatri kavramı Çocuk sağlığına ilişkin göstergeler (Çocuklarda ölüm ve hastalık nedenleri, beslenme durumu, aşılama durumu, ülkemizde çocukların eğitim durumu), Ülkemizde çocuk sağlığının korunması ve geliştirilmesine yönelik girişimler Çocuk sağlığı hemşireliğinin amaçları, Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde temel kavramlar (Aile merkezli bakım, travmatik bakım, primer hemşirelik, vaka yönetimi) Pediyatri hemşiresinin rolleri ve işlevleri Çocuk ve Etik Çocuk İhmal ve İstismarı	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	4.10.2023 13.00-17.00	Pediyatri Hemşirelik Süreci	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	5.10.2023 08.00-12.00	Genetik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Kalıtım ve çevre Genetik bozuklukların sınıflandırılması Genetik sorunu olan çocuğun hemşirelik bakımı	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	5.10.2023 13.00-17.00	Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişme <ul style="list-style-type: none"> Büyüme ve gelişme kavramı, etkileyen faktörler, büyüme ve gelişmenin değerlendirilmesi ve hemşirelikte önemi, büyüme ve gelişmenin özellikleri ve evreleri Büyüme ve gelişmeye etki eden faktörler Yaşlara göre büyüme ve gelişme Gelişim kuramları	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
2. HAFTA	11.10.2023 08.00-12.00	Ağrısı Olan Çocuğun Hemşirelik Bakımı	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	11.10.2023 13.00-17.00	Sağlıklı/Term Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Sağlıklı yenidoğanın özellikleri ve bakımı Yenidoğanın değerlendirilmesi Ekstrauterin yaşama uyum Fiziksel değerlendirme Yenidoğanın fizyolojik fonksiyonları Yenidoğanın hemşirelik bakımı	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	12.10.2023 08.00-12.00	Sağlıklı/Term Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Yenidoğanın besin gereksinimleri Yenidoğanın kimliğinin belirlenmesi ve taramalar Aile ünitesi ile bebek arasındaki ilişkinin başlatılması	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	12.10.2023 13.00-17.00	Yüksek Riskli Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Risk faktörleri, yüksek riskli yenidoğanın sınıflandırılması Yüksek riskli yenidoğanın değerlendirilmesi Gebelik yaşı ya da doğum ağırlığı nedeniyle risk altında olan yenidoğanlar Diğer yüksek riskli yenidoğanlar	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT

		<ul style="list-style-type: none"> Yüksek riskli yenidoğanın gereksinimleri ve hemşirelik bakımı 	
3. HAFTA	18.10.2023 08.00-12.00	Yüksek Riskli Yenidoğan Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Hematolojik bozukluklar (Yenidoğanın hemolitik hastalıkları, hiperbilirübinemi) Nörolojik bozukluklar (Hipoksik iskemik ensefalopati, intraventriküler kanama) Kardiyovasküler bozukluklar (Patent ductus arteriosus) Solunuma ilişkin bozukluklar (Mekonyum aspirasyonu, respiratuar distres sendromu, yenidoğanın geçici takipnesi, ateletazi, bronkopulmoner displazi, pulmoner dismatürite) Prematüre retinopatisi Metabolik bozukluklar (Nekrotizan enterokolit, Ani bebek ölüm sendromu) Enfeksiyonlar (Oftalmia neonatorum, Neonatal sepsis, İntrauterin enfeksiyonlar) 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	18.10.2023 13.00-17.00	Sıvı Elektrolit ve Asit Baz Dengesi, Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Vücut sıvıları Sıvı elektrolit dengesizlikleri ve hemşirelik bakımı Asit-baz bozuklukları ve hemşirelik bakımı Asit-baz dengesi (Metabolik asidoz, Metabolik alkaloz, Solunum asidozu, Solunum alkalozu) tanısı, tedavi ve hemşirelik girişimleri 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	19.10.2023 08.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda sıvı tedavisi ve TPN Sıvı elektrolit dengesizliğine neden olan faktörler 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	19.10.2023 13.00-17.00	Fiziksel Gelişim Bozukluğu ile Doğan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Konjenital kalp hastalıkları (Pulmoner kan akımını artıran bozukluklar, Obstrüktif bozukluklar, pulmoner kan akımını azaltan bozukluklar) Kalp cerrahisinde hemşirelik bakımı Kalp yetmezliği ve Edinsel Kalp Hastalıkları Akut romatizmal ateş Kawasaki Kardiyorespiratuar arrest ve resüsitasyon MSS ilişkin konjenital anomaliler Solunum sistemine ilişkin anomaliler Gastrointestinal sisteme ilişkin konjenital anomaliler Genitoüriner sisteme ilişkin konjenital anomaliler Kas-İskelet sistemine ilişkin anomaliler 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
4. HAFTA	25.10.2023 08.00-12.00	Solunum Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Anatomi, Fizyoloji, Tanı yöntemleri Solunum fonksiyonlarının değerlendirilmesi Solunum fonksiyonlarını destekleyici tedaviler Solunum yolu enfeksiyonlarının etiyolojisi ve özellikleri Üst solunum yolu enfeksiyonları (Nazofarenjit, tonsilit, faranjit, otitis media, sinüzit, KRUP) ve hemşirelik bakımı Alt solunum yolu enfeksiyonları (Bronşit, Bronşiolit, Pnömoni, Astım, Kistik Fibrozis, Tüberküloz) ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	25.10.2023 13.00-17.00	Hematolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Hemapoetik sistemin embriyolojisi Kanın bileşimi ve özellikleri Kanın şekilli elemanlarının morfolojisi ve fonksiyonu Pıhtılaşma mekanizmaları Yenidoğanda hiperbilirübinemi Yenidoğanın hemolitik hastalıkları Eritrosit bozuklukları Kanama ve pıhtılaşma bozuklukları 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	26.10.2023 08.00-12.00	Enfeksiyon Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Enfeksiyon süreci, enfeksiyon zinciri aşamaları, immün yanıt ve bağışıklama Çocukluk çağında sık görülen bulaşıcı enfeksiyon hastalıkları ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	26.10.2023 13.00-17.00	Endokrin sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Endokrin sistem yapısı ve fonksiyonları Endokrin sorunu olan çocuğun değerlendirilmesi 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN

		<ul style="list-style-type: none"> Hipofiz bezi ve hastalıkları (Büyüme hormonu eksikliği, Büyüme hormonu fazlalığı, Diyabetes insipidus) Gonadlar ve gonad hastalıkları Paratiroid bezi ve hastalıkları Tiroid bezi ve hastalıkları 	
5. HAFTA	1.11.2023 08.00-12.00	Endokrin sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Adrenal bez ve hastalıkları Hipokalsemi Hipoglisemi Diyabetes Mellitus 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	1.11.2023 13.00-17.00	Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Tanı yöntemleri Kemoterapi, radyoterapi, immünoterapi Kanserli hastalarda ağrının tedavisi ve hemşirelik bakımı Akut lösemiler Lenfoma 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	2.11.2023 08.00-12.00	Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Wilms tümörü Nöroblastoma Rabdomiyosarkom Kemik tümörleri Beyin tümörleri 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	2.11.2023 13.00-17.00	Üriner Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Üriner sistem enfeksiyonu Veziköüretal reflü (VUR) Akut poststreptokokal glomerülonefrit Kronik glomerülonefrit Nefrotik sendrom Hemolitik üremik sendrom Alport's sendromu Henoch Schinlein nefriti Böbrek yetmezlikleri 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
6. HAFTA	8.11.2023 08.00-12.00	Gastrointestinal Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Embriyoloji, yapısı ve fonksiyonu, bağırsak florası, Pre-Pro, sinbiyotikler Enteral beslenme, lavman Kusma,Pika, yabancı cisimler, gastroözefagialreflü, invajinasyon, bilieratrezi, konstibasyon, Apendisit Enflamatuvar bağırsak hastalıkları, peptik ülser hastalığı Karaciğer bozuklukları(siroz, Hepetitler), Wilson hastalığı İrritabl kolon hastalığı, Malabsorbsiyon sendromu Çölyak hastalığı, laktöz intoleransı, ishaller, PEM 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	8.11.2023 13.00-17.00	Nörolojik Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Anatomi, Fizyoloji, Tanı Yöntemleri Nörolojik durumun değerlendirilmesi Kafa travmaları ve hemşirelik bakımı Koma ve hemşirelik bakımı Konvülsiyonlar İntrakraniyal enfeksiyonlar 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	9.11.2023 08.00-12.00	Kas-İskelet Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Kemik ve eklemlerin enflamatuvar enfeksiyöz sorunları Nöromüsküler hastalıklar Serebral Palsi Kollajen vasküler hastalıklar 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	9.11.2023 13.00-17.00	Hastaneye Yatmanın Çocuk ve Aile Üzerine etkileri Kronik Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Ölümcül Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
7. HAFTA	15.11.2023 08.00-12.00	Pediatride Güvenli İlaç Uygulamaları	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	15.11.2023 13.00-17.00	Pediatride Güvenli İlaç Uygulamaları	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	16.11.2023 08.00-12.00 13.00-17.00	LABORATUVAR (I. GRUP)	Araş. Gör. Buket MERAL Araş. Gör. Bahar ÇOLAK
	17.11.2023	LABORATUVAR (II. GRUP) İlaç doz hesaplama ve ilaç uygulamaları	Araş. Gör. Buket MERAL Araş. Gör. Bahar ÇOLAK

	08.00-12.00 13.00-17.00		
8. HAFTA	22.11.2023 23.11.2023 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
9. HAFTA	25.11.2023 03.12. 2023	ARA SINAV	
10. HAFTA	6.12.2023 7.12.2023 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
11. HAFTA	13.12.2023 14.12.2023 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
12. HAFTA	20.12.2023 21.12.2023 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
13. HAFTA	27.12.2023 28.12.2023 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
14. HAFTA	3.01.2024 4.01.2024 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
15. HAFTA	10.01.2024 11.01.2024 8-20	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
16. HAFTA	15/28.1.2024	YARIYIL SONU SINAVLARI	
	5/11.2.2024	BÜTÜNLEME SINAVLARI	

2.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi

1. Çavuşoğlu, H (2022). Çocuk Sağlığı Hemşireliği. Ankara: Bizim Büro Basımevi
2. Conk Z, Başbakkal Z, Bal Yılmaz H, Bolışık B (2014). Pediatri Hemşireliği, AkademisyenTıp Kitabevi
3. Törüner E, Büyükgönenç L. (2017) Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi
4. Yiğit R. Çocukluk Dönemlerinde Büyüme ve Gelişme, Nobel Tıp Kitabevi. Güncellenmiş 2. Baskı 2020
5. Dağoğlu T. Ovalıoğlu F. (2017) Neonatoloji. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi
6. Hemşireler İçin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi. Ed: Savaşer S, Yıldız S.İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.
7. Sağlık Bakanlığı Bebek, Çocuk, Ergen İzlem Protokolleri https://ekutuphane.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/Bebek_Cocuk_Ergen_Izlem_Protokolleri_2018.pdf
8. Sağlık Bakanlığı Temel Yenidoğan Bakımı https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/cocuk-ergen-sagligi-db/Dokumanlar/Kitaplar/1.2_revizyon_19.11.2019_Temel_Yenidogan_Bakimi_Kitabi_1.pdf
8. Sağlık Bakanlığı Aşı Portalı <https://asi.saglik.gov.tr/asi/>
9. Sağlık Bakanlığı Yenidoğan Metabolik ve Endokrin Hastalık Tarama Programı (NTP) <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/tarama-programlari/ntp.html#>

3. Uygulama İçeriği

3.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Amacı

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi uygulamasının amacı; öğrencinin derse ilişkin izlenecek adımları kavrama, hemşirelik bakım uygulamalarını gözlemleme, kavrama ve uygulama becerisi kazandırmaktır. Ayrıca alanı ile ilgili yasal/etik düzenlemeleri yorumlaması, sağlık ekibi ve diğer öğrencilerle takım olarak çalışmasını sağlamaktır. Çocuk hastanın bakımı ve uygulamalarını doğru ve eksiksiz bir şekilde yapabilen, açıklayabilen, klinikte hata yapma riski düşük, çocukların farklı yaş gruplarına ve ailelerine nasıl yaklaşacağını bilen profesyonel hemşireler yetiştirmek bu eğitimin bir diğer amacıdır.

3.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Öğrenme Çıktıları/Kazanımları

Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin uygulamasına ilişkin öğrenme çıktıları/kazanımları dersin öğrenme çıktıları/kazanımları ile paraleldir. Tablo 6’da dersin öğrenme çıktıları/kazanımları yer almaktadır.

Tablo 6. Derse İlişkin Öğrenme Çıktıları/Kazanımları

Öğrenim Kazanımları	BPKK	ÖY
Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler :		
ÖK - 1 : Sağlam ve hasta çocukların bakım sürecinde yaş dönem özelliklerini ve bunu etkileyen faktörleri dikkate alabilir.	4,6,8,11	1,
ÖK - 2 : Çocuk hemşireliğinin standartlarını, rollerini, etik ve yasal sorumluluklarını kavrayabilir.	4,6,8,11	1,
ÖK - 3 : Sağlıktan sapma durumlarında çocuk ve ailenin sorunlarına yönelik bilimsel problem çözme sürecinde aile merkezli bakımı, bütüncül yaklaşımı ve kanıta dayalı bilgileri kullanabilir.	4,6,8,11	1,
<i>BPKK :Bölüm program kazanımlarına katkı, ÖY : Ölçme ve değerlendirme yöntemi (1: Yazılı Sınav, 2: Sözlü Sınav, 3: Ev Ödevi, 4: Laboratuvar Çalışması/Sınavı, 5: Seminer / Sunum, 6: Dönem Ödevi / Proje),ÖK : Öğrenim Kazanımı</i>		

3.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Hemşirelik Temel Uygulamaları ve İlgili Beceriler Listesi

Ders kapsamında yer alan beceriler öğrencilerin beceri karnelerinde yer alan Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersine ilişkin belirlenen uygulamalardan oluşmaktadır. Bu uygulamalar Tablo 7’de belirtilmiştir.

Tablo 7. HEM 3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Beceri Listesi

UYGULAMALAR
Çocuğa özgü düşme riski değerlendirme
Çocukta doğru ilaç dozu hesaplama
Çocukta ağız (oral) yolu ile ilaç uygulama
Çocukta göze ilaç (damla, pomat) uygulama
Çocukta kulağa ilaç uygulama
Çocukta burna ilaç uygulama
Çocukta rektuma ilaç uygulama
Çocukta IM yol ile ilaç uygulama
Çocukta nebulizatör ile ilaç uygulama
Çocukta topikal ilaç uygulama
Vastus lateralis bölgesine IM ilaç uygulama
Ventrogluteal bölge IM ilaç uygulama
Topuk kanı alma
Çocukta nebulizatör ilaç uygulama/inhalasyon yol ile ilaç uygulama
Yenidoğan (0-1 ay) banyosu uygulama
Çocuk banyosu uygulama (1 ay- 6 yaş)
Yenidoğan göbek bakımı verme
Pişik bakımı verme
Fototerapi alan bebeğe bakım verme
Çocukta vücut sıcaklığı ölçme
Çocukta apikal nabız alma (kalp tepe atımı sayma)
Çocukta perifer damarlardan nabız alma
Çocukta kan basıncı ölçme (oskültasyon yöntemi ile)
Çocukta ağrı değerlendirmesi yapma
Çocukta solunumu sayma
Çocukta balon maske ile ventilasyon uygulama
Çocukta endotrakeal tüp bakımı verme
Çocukta postural drenaj uygulama
Çocukta üst solunum yolu aspirasyonu uygulama
Çocukta oksijen uygulama
Çocukta buhar uygulama
Çocukta nazogastrik yolla besleme
Çocukta oragastrik yolla besleme
Çocukta gavajla besleme
Çocukta idrar örneği alma
Çocukta mesane kateteri uygulama
Çocukta boşaltıcı lavman uygulama
Yaş gruplarına göre kilo ve boy ölçümü yapma
Fontanel kontrolü yapma
Yenidoğan fizik muayenesi yapma
Çocukta nörolojik fonksiyonları değerlendirme
Persentil eğrilerini doğru işaretleme ve yorumlama

3.4. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanları ve Kullanılan Klinikler

Uygulama, öğretim elemanları rehberliğinde KTÜ Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi)'nde Tablo 8'de yer alan kliniklerde yürütülmektedir. Tablo 9'da ise öğrencilerin bu servislerdeki rotasyonları yer almaktadır.

Tablo 8. Uygulama Alanları ve Kullanılan Klinikler

KLİNİK SERVİSLER	DİĞER BİRİMLER
<ul style="list-style-type: none"> • Süt Çocuğu Sevisi • Adölesan Servisi • Pediatrik Enfeksiyon Servisi • Pediatrik Cerrahi Servisi • Pediatrik hematoloji-onkoloji Servisi • Pediatrik Acil Servis • Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi	<ul style="list-style-type: none"> • Pediatrik poliklinikler

Tablo 9. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rotasyon Dağılımları

BLOK/KAT	UYGULAMA YERİ	BLOK/KAT	UYGULAMA YERİ
A/1	Süt Çocuğu Servisi	B/Zemin	Pediatrik Acil Servis
A/1	Adölesan Servisi	B/3	Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi
A/3	Pediatrik Enfeksiyon Servisi	B/1	Çocuk Kan Alma Birimi / Çocuk Polikliniği
A/4	Pediatrik Hemato-Onkoloji Servisi		
A/4	Pediatrik Cerrahi Servisi		

3.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanında Uyulması Gereken Davranış Kuralları

3.5.1. Uygulama Kılık-Kıyafet Kuralları

Hemşirelik bölümü öğrencilerinin yıl içi uygulama kıyafetleri aşağıda gösterildiği gibidir:

1. Hemşirelik bölümü öğrencileri yıl içi hastane uygulamalarında üniforma giyer. Formanın altı lacivert kumaş pantolon, üstü beyaz kısa kolludur. Üst formanın altından uzun kollu ya da renkli herhangi bir şey giyilmemelidir. Ayakkabı kapalı, siyah veya lacivert/mavi olmalıdır. Öğrenciler bölüm, ad ve soyadı yazılı yaka kartlarını takmalıdır. Hava koşullarına uygun olarak forma üzerine lacivert veya siyah kapüşonsuz, ince, desensiz hırka giyebilirler. Hastane uygulamalarında üniforma bütünlüğü öğretim elemanları için de esas olmalıdır.
2. Erkek öğrenciler, günlük sakal tıraşına dikkat edeceklerdir. Sakal ve bıyık bırakılmayacaktır. Saçlar uzatılmayacaktır. Tırnaklar temiz, bakımlı olacaktır. Tırnaklar kesinlikle uzatılmayacaktır.
3. Kız öğrencilerde saçlar toplu, bağlı veya örgülü olabilir. Saçlar dağınık bırakılmayacaktır. Aşırı makyajdan kaçınmak kaydıyla ruj ve göz farı kullanılabilir. Tırnaklar temiz ve bakımlı

olacaktır. Tırnak uzunluğu 2 mm'yi geçmeyecektir. Çarpıcı renkler dışında açık pastel renklerde tırnak cilası sürülebilmektedir.

4. Öğrenciler, piercing türü (küçük nokta şeklinde takılabilir) takı dışında, kulakta sallantılı olmayan küpe, boyunda gömlek üzerine taşmayan kolye takabilir.
5. Tüm öğrenciler, parmaklarına alyans dışında yüzük takmayacaktır. Bilekte saat dışında takı bulunmayacaktır.
6. Yukarıda belirtilmiş olan kılık-kıyafet düzenine kasıtlı olarak uymayan öğrencilerimiz hakkında **Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 7/e maddesi** kapsamında işlem yapılacaktır.

3.5.2. Uygulama Alanında Öğrencinin Sorumlulukları

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi alan öğrencilerinin 2023-2024 Güz Dönemi sorumlulukları aşağıda maddeler halinde verilmiştir:

1. Öğrenci yıl içi uygulamalarda, uygulamalı dersin sorumlu öğretim elemanın hazırladığı rotasyon planı doğrultusunda uygun görülen kurum ve kuruluşlarda uygulamasını yapar. Uygulamada "Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları"nda belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.
2. Uygulama saatleri 08.00-20.00 şeklindedir. Öğrenci sabah 08.00'de hastayı teslim almalı ve 20.00'da nöbet ekibine teslim verdikten sonra klinikten ayrılmalıdır. Klinik uygulama yapılacak ünitelerin çalışma saatlerine uyulması zorunludur. Teslim verme ve teslim alma yapılmadan ilgili birimin terkedilmesi yasaktır.
3. Öğrenciler, bölüm başkanlığınca belirlenen hedefler doğrultusunda uygulamalarını yapmakla yükümlüdürler.
4. Uygulamada kurum personeliyle ekip anlayışına uygun çalışmalıdırlar.
5. Gece nöbeti olan servislerde gece nöbetini terk etmek yasaktır.
6. Derse bağlı klinik uygulamaya öğleden önce gidilmediyse, (öğleden sonra devam etmek yasaktır) o gün tam gün devamsızlık sayılacaktır.
7. Gündüz veya gece nöbetine başka bir bölümden ya da sınıftan arkadaş getirmek yasaktır.
8. Çalışılan kurum-hastane dışına üniforma ile çıkılmaması ve ulaşım esnasında üniforma giyilmemesi gerekmektedir.
9. Gündüz veya gece nöbetine alkol, madde vs. alarak gitmek ya da devam etmek yasaktır.
10. Klinik sorumluları veya görevlileri ile iyi iletişim ilişkileri içinde olunması gerekmektedir.
11. Klinik uygulamalarda hastanede yemek molası öğlen 12:00-13:00 saatleri arasında verilir. Öğrenciler hastalarının durumu yemek molası için ayrılmalarına uygun değilse öğretim elemanının bilgisi dahilinde bu saati değiştirebilir. Mola için ayrılmadan önce hastalarının durumu ile ilgili

acil durumları, ilgili klinik hemşiresine bildirir. Grup içinde öğle yemeğine dönüşümlü olarak çıkılması gerekmektedir. Bunun dışında çay saati vs. yoktur.

12. Uygulama yaptıkları süre içinde birimde uygulanmakta olan çalışma ve disiplin düzenine uymakla yükümlüdürler.
13. Uygulama alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü sorumluluk öğrenciye aittir.
14. Öğrenciler, uygulama alanından habersiz olarak ayrılamazlar. Zorunlu durumlarda uygun görülürse sorumlu öğretim elemanlarından ve servis sorumlu hemşiresinden kısa süreler için izin alabilirler.
15. Öğrenci sorumlu öğretim elemanına ve servis sorumlu hemşiresine haber vermeden servisten ayrılmamalıdır.
16. Uygulama alanını değiştiremez ve terk edemezler. Ancak gerekli durumlarda uygulama sorumlusu öğretim elemanının görüş ve izniyle uygulama yerini değiştirebilirler.
17. Öğrenciler uygulamaları, klinik hemşireleri/diğerleri, öğretim elemanları ve destek olarak görevlendirilen hemşireler/diğerleri ile birlikte yapmalıdırlar.
18. Öğrenciler, uygulama esnasında veya bitiminde varsa uygulamaya ilişkin önerilerini Anabilim Dalı Başkanlığına ve/veya Bölüm başkanlığına iletebilirler.
19. Yıl İçi Uygulamalarına ilişkin hazırladıkları uygulama raporunu/bakım planlarını ve diğer raporları uygulama sorumlu öğretim elemanının belirlediği sayıda ve sürede uygulama yürütücüsüne teslim etmekle sorumludurlar.
20. Hemşirelik öğrencileri, uygulamalarda ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından kendisine verilen sağlıklı ve hasta bireyleri takip etmek, bakım planlarını ve uygulama kapsamında verilen ödevleri istenen zaman sürecinde öğretim elemanlarına teslim etmekle sorumludur.
21. Her öğrenci “Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanında Uyulması Gereken Davranış Kuralları” formu uygulama başında imzalayarak bir nüshası kendisinde olmak üzere ders hocasına teslim etmelidir.

Klinikte Öğrencilerden;

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve uygulama ortamını tanımaya çalışmaları,
- Klinikte gruptaki öğrenci sayısı ve hasta sayısına göre hasta odalarını paylaşarak, o odadaki hasta/hastaların bakımının sorumluluğunu primer olarak o öğrencinin alması, ayrıca klinikteki tüm vakalardan, o birimde bulunan tüm öğrencilerin bilgi sahibi (hastanın tanısı, hangi şikayetleri olduğu, genel durumu yapılacak tedavi ve işlemler) olması,
- Klinikteki hastaların hastalıklarını bilmek ve araştırarak bunu rehber hocasına sunması,
- Her öğrencinin kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu kadar grubundaki diğer öğrencilerin de

öğrenmesinden sorumlu davranış göstermesi,

- Düzenli veri toplamaları, hastalara yönelik formları klinik uygulamaya başlar başlamaz (verinin niteliğine göre ve hastanın durumu uygunsa) doldurulmaya başlanmalı ve birincil, ikincil ve üçüncül koruma düzeylerini içeren hemşirelik bakım planını yapmaları, uygulamaları ve kaydetmeleri,
- Hastanın bilgilerini kullanarak bunları pratikte nasıl kullanacağını öğrenecek ve uygulama defterine bunları akılcı notlar şeklinde yazabilmesi,

Örneğin; 3 yaşındaki bir hastanın kan glikozunun 50 olduğunu gördünüz bunu araştırarak, hastanın hipoglisemisinin neden kaynaklandığını, bu değer normalde kaç olması gerektiği, hastanın diğer bulgularıyla ilişkisi, diyabet hastalığının olup olmadığı ya da başka bir nedenden mi düşük olduğu, bu yaşın özellikleri, hastanın boyu, kilosuna göre malnütrisyonu var mı, kullandığı ilaçlar ve niçin kullanıldıkları, dozları, güvenlik dozları gibi ilaç bilgileri, vital bulguları ve normal değerlerinin kaç olması gerektiği, hastanın nöromotor gelişimi, fizik muayene bulguları, baştan aşağıya kadar her sistem için yapılmalı ve kaydedilmelidir. Hastaya yapılan bakımlar derse bağlı uygulama defterine yazılmalıdır. Hastaya yapılan her bir uygulama için klinik hemşiresinden imza alınmalıdır. Bu bilgilerin her biri uygulama defterinize kaydedilip, uygulama sonunda derse bağlı uygulama dosyanız (resimli) sorumlu öğretim elemanına teslim edilmelidir.

- Bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulamaları,
- Sorumluluğu altındaki hastalar ile ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etmeleri,
- Uygulamalarda ekip iş birliği içinde çalışmalarını, sabah ve akşam bakımını verdikleri bireylerin teslimlerine ve vizitlerine katılmaları,
- Birey ve aileyi olabildiğince bakıma katabilmeleri,
- Hastalarını taburculuğa hazırlamaları
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları beklenmektedir.

Polikliniklerde rapor hazırlanmasında aşağıda belirtilen özellikler dikkate alınacaktır.

1. Kapak sayfasında ad soyad, gidilen ünitenin adı, gidilen tarih/tarihler yazılacak,
2. Giriş bölümüne gidilen ünitenin fiziki şartları, genel özellikleri, ünite de çalışan personelin sayısı ve niteliği hakkında kısa bilgi verilecek,
3. Gözlemlenen vakalar, uygulamalar ve bu uygulamaların kimler tarafından yapıldığı,
4. Öğrencinin yaptığı uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan malzemelerin özellikleri,
5. Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici rolü, eğitici rolü, danışmanlık rolü, koordinasyon rolü, yönetici rolü, destekleyici rolü, araştırmacı rolü, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı,

6. Uygulamanın öğrenciye kattıkları,
  7. Yeni edinilen bilgiler (hastalığın tanısı, uygulanan ilaçlar, tanı ve tedavi yöntemleri gibi),
  8. Gidilen ünite ile ilgili görüşler yazılacaktır.
  9. Raporu yazarken profesyonel dil kullanılacaktır.
  10. Raporlar öğretim elemanları tarafından belirtilen teslim tarihinde ilgili öğretim elemanlarına teslim edilecektir.
- ✓ Ayrıca derse bağlı uygulama süresince her kliniğin her grubu için bir sorumlu öğrenci hemşire seçilecektir.

Sorumlu öğrenci hemşirelerin sorumlulukları aşağıda yer almaktadır:

- Her öğrenciye uygun oda/hasta paylaşımı yapmada öğretim elemanı/klinik rehberle birlikte hareket etmek.
- Yeni yatışları izleyip, gerekiyorsa öğrencilere dağıtım için öğretim elemanı ile iş birliği yapmak.
- Öğrenci devam devamsızlığı ile ilgili sorumlu öğretim elemanına bilgi vermek.
- Herhangi bir sorun olduğunda sorumlu öğretim elemanını bilgilendirmek.
- Derse bağlı uygulamaya ilişkin evrakların (değerlendirme formu, bakım planı vb.) toplanması ve düzenlenmesinde öğretim elemanı ile iş birliği yapmak.

Tablo 10'da öğrencilerin uygulama sürecinde haftalık öğrenciden beklentiler/ öğrencinin üsteleneceği görev ve sorumluluklarının listesi yer almaktadır.

Tablo 10. HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersin Uygulama Sürecinde Haftalık Öğrenciden Beklentiler/ Öğrencinin Üsteleneceği Görev ve Sorumluluklarının Listesi

Hafta	Öğrenciden Beklentiler/ Öğrencinin Üsteleneceği Görev ve Sorumluluklar
1. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Kliniğe Oryantasyon (araç-gereçlerin yerini öğrenme, tedavi odasını tanıma, ilaç ve mayilerin yerini öğrenme, hasta odalarını tanıma vb.)
2. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Klinikte kullanılan malzemeleri ve ilaçları, etki maddelerini, endikasyon-kontrendikasyonlarını, istenmeyen etkilerini, uygulama yollarını araştırarak öğrenmek • Hasta ve ailesi ile tanışma ve terapötik iletişimi başlatma, • Hasta veya ailesinden anamnez alabilme • İşlem öncesi hastaya açıklama yapma • Yaşam bulgularının takibi-anormal değerlerin bildirilmesi, • Büyüme ve gelişmeyi değerlendirme ve anormal değerleri bildirme • Aldığı-Çıkardığı takibini yapma ve anormal değerleri bildirme • Hasta teslimine katılma ve hasta teslimini gerçekleştirme • Öğretim elemanı ve/veya hemşire gözetiminde ilaç uygulaması yapma • Genel sistem değerlendirmesi yapabilme • Bakım gereksinimlerini belirleme ve hastanın gereksinimleri doğrultusunda bakım işlemleri için gerekli malzemeleri eksiksiz hazırlayabilme ve işlem basamaklarını sıralayabilme doğru ilkelerle uygulama ve doğru kaydetme • Bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulama

<p>3. Hafta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sabah ve akşam vardiya teslimlerine katılma • Takip ve tedavilere katılma • Hastanın ihtiyaçlarının belirlenebilmesi ve gerekli hemşirelik girişimlerinin yapılması • Beceri karnesinde yer alan uygulamaların yapılması • Hastaya ilişkin veri toplama, gerekli girişimleri yapma ve dersin sorumlu öğretim elemanı ile tartışma • Dersin sorumlu öğretim elemanına vaka sunumu yapma • Sorumluluğu altındaki hastalar ile ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etme
<p>4. Hafta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sabah ve akşam vardiya teslimlerine katılma • Takip ve tedavilere katılma • Hastanın ihtiyaçlarının belirlenebilmesi ve gerekli hemşirelik girişimlerinin yapılması • Beceri karnesinde yer alan uygulamaların yapılması • Hastaya ilişkin veri toplama, gerekli girişimleri yapma ve dersin sorumlu öğretim elemanı ile tartışma • Hastasına yönelik vaka tartışması yapma • Fiziksel muayene yapabilme • Hastalarını taburculuğa hazırlamaları
<p>5. Hafta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sabah ve akşam vardiya teslimlerine katılma • Takip ve tedavilere katılma • Hastanın ihtiyaçlarının belirlenebilmesi ve gerekli hemşirelik girişimlerinin yapılması • Beceri karnesinde yer alan uygulamaların yapılması • Hastaya ilişkin veri toplama, gerekli girişimleri yapma ve dersin sorumlu öğretim elemanı ile tartışma • Hastasına yönelik vaka tartışması yapma • Antropometrik ölçümleri yapabilme
<p>6. Hafta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sabah ve akşam vardiya teslimlerine katılma • Takip ve tedavilere katılma • Hastanın ihtiyaçlarının belirlenebilmesi ve gerekli hemşirelik girişimlerinin yapılması • Beceri karnesinde yer alan uygulamaların yapılması • Hastaya ilişkin veri toplama, gerekli girişimleri yapma ve dersin sorumlu öğretim elemanı ile tartışma • Hastasına yönelik vaka tartışması yapma
<p>7. Hafta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sabah ve akşam vardiya teslimlerine katılma • Takip ve tedavilere katılma • Hastanın ihtiyaçlarının belirlenebilmesi ve gerekli hemşirelik girişimlerinin yapılması • Beceri karnesinde yer alan uygulamaların yapılması • Hastaya ilişkin veri toplama, gerekli girişimleri yapma ve dersin sorumlu öğretim elemanı ile tartışma • Hastasına yönelik vaka tartışması yapma

3.6. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması Klinik/Saha Yöneticisi ve Çalışanlarından Beklentiler

Klinik/saha yöneticisi ve çalışanlarından, öğrenci hemşirelerin eğitimine destek vermesi ve katkıda bulunması beklenmektedir.

3.7.Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması İş Sağlığı ve Güvenliği, Aşı, Sigorta vb. Belgeleri

Klinikte uygulama yapacak öğrencilerin her biri İş Sağlığı ve Güvenliği belgesine sahip olmak zorundadır. İş sağlığı ve güvenliği eğitimi KTÜ uzaktan eğitim merkezi tarafından yapılmaktadır; kullanıcı adı ve şifrelerini alan öğrencilerden (<http://uzem.ktu.edu.tr/?id=44>) adresinden dersleri tamamlayıp sınavda başarılı olanlara, mail yoluyla sertifika gönderilir. Uygulamaya çıkmadan önce öğrencilerin aşı (Hepatit B, COVID- 19) kontrolleri yapılır.

Başvuru belgeleri üniversite hastanesi ve kamu hastanesi için birkaç farklılık göstermektedir. Derse bağlı uygulamaya başvuru sırasında, bu belgeler dışında öğrencilerden “Derse Bağlı Uygulama Başvuru Formu”, “Aile Sağlık Yardımı Sorgulama Formu”, “Kimlik Fotokopisi”, “Sağlık Provizyon Belgesi (e-devlet)” ve “Resimli Öğrenci Belgesi (e-devlet ya da öğrenci işleri” istenmektedir.

2021-2022 eğitim öğretim yılı itibariyle klinikte uygulama yapacak öğrencilere sigorta yapılmayacaktır. YÖK tarafından 21 Haziran 2021 tarihinde resmi gazetede yayınlanan YÜKSEKÖĞRETİMDE UYGULAMALI EĞİTİMLER ÇERÇEVE YÖNETMELİĞİ (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210617-2.htm>) kapsamında bazı kavramlarda güncelleme olmuştur. 3. sınıfta alınan Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin klinik uygulaması, “Uygulamalı Eğitim Türleri”nden “Uygulamalı Ders” kapsamına girmektedir. Buna göre:

Uygulamalı ders

MADDE 14 – (1) Uygulamalı dersin, ilgili olduğu dersin kapsamında ders programında belirlenen gün ve saatlerde yaptırılması esastır. Ancak gerekli görülmesi halinde ders programında belirtilen gün ve saatlerden farklı zamanlarda da uygulamalı ders yapılabilir.

(2) Uygulamalı ders için AKTS kredisi hesabı, ilişkili olduğu dersin AKTS kredisinin hesaplanması kapsamında yapılır, ayrıca AKTS kredisi hesaplanmaz.

(3) Uygulamalı derse ait değerlendirmeler ilişkili olduğu ders kapsamında ilgili dersi veren öğretim elemanı veya elamanları tarafından yapılır.

(4) Uygulamalı ders kapsamında uygulamalı eğitim yapan öğrencilere ücret ödenmez.

(5) Uygulamalı ders yapan öğrenciler 5510 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında sigortalı sayılmazlar.

(6) Tıp programı öğrencilerinin staj adı altında dördüncü ve beşinci sınıflarda yaptıkları uygulamalı eğitimler ile diş hekimliği programı öğrencilerinin uygulamalı eğitimleri, uygulamalı ders

kapsamında değerlendirilir.

3.8. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Sürecinde Öğrencinin Doldurması Gereken Formlar ve Dokümanlar

Yenidoğan Bakımı ve Değerlendirme Formu (Ek-2)

Çocuk ve Aile Değerlendirme Rehberi (Ek-3)

3.9. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rehberi ve Beceri Değerlendirme Formları

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin uygulamalarına yardımcı olan rehberlerin adı aşağıda liste olarak verilmiştir. Bu rehberler derse ait “**Uygulama Rehberi**”nde detaylı olarak gösterilmiştir.

3.9.1. Beceri Değerlendirme Formları

- a. Öğretim Elemanı Uygulama Değerlendirme Formları (Ek-4)
- b. Beceri Karnesi (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbfhemsirelik_afc40.pdf)

4. HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Hemşirelik Beceri Laboratuvarı Uygulama Rehberi ve Öğrenci Listesi

4.1. Genel Bilgiler

- Laboratuvar kapısı ders öncesi ilgili öğretim elemanı tarafından açılır.
- Laboratuvar uygulamalarında öğlen arası gibi uzun aralarda kapı kilitli tutulur.
- Ders bitiminde laboratuvar kilitlenir.
- Laboratuvar uygulamalarında ihtiyaç duyulan malzemelerin temini için Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Başkanlığı ile iletişime geçilir.
- İstem yapılan malzemeler tutanak ile kayıt altına alınarak teslim edilir-alınır.
- Çalışır durumda olmayan, kırık, eksik malzemelerin olması durumunda oluşan zarar kullanan/zarar veren tarafından karşılanır.
- Laboratuvar uygulamasında tedavi tepsisi, hasta yatağı, simülatör vb malzemeler kullanım sonunda bir sonraki kullanıma hazır olacak şekilde temizlenerek bırakılır.
- Laboratuvardan çıkarken camlar kapatılır, atık ayrıştırmasına dikkat edilerek çöpler çöp kutusuna atılır.
- Laboratuvar uygulamaları, ders programında belirlenen tarih ve saatler arası yapılır.
- Laboratuvar uygulamalarına öğretim elemanları tarafından paylaşılan ilgili uygulamalara ait işlem basamakları ve beceri karneleri getirilir.

- Laboratuvardaki tüm elektrikli veya mekanik alet-ekipman-eğitim materyali kullanma talimatlarına uygun şekilde kullanılır.
- Öğrenciler hemşire üniforması/beyaz önlük giymelidir.
- Uygulama laboratuvarına yiyecek- içecek getirmemeli ve tüketmemelidir.
- Laboratuvar uygulamalarında cep telefonunu kapalı tutmalı ya da sessiz konuma getirmelidir.
- Öğretim elemanları ve arkadaşları ile uygun ve saygılı bir iletişim kurmalıdır.
- Arkadaşlarının uygulama ve değerlendirmesi devam ettiği için gürültü yapmamalı ve yüksek sesle konuşmamalıdır.
- Laboratuvar uygulamalarında izinsiz fotoğraf çekilmemeli, ses ve görüntü kaydı alınmamalı, yayınlanmamalı ve paylaşılmamalıdır.
- Laboratuvar uygulamaları esnasında yüzük, bileklik gibi takılar kullanmamalıdır.
- Laboratuvarda uygulama esnasında saçlar uzun ise mutlaka toplamalıdır.
- Laboratuvarda herhangi bir sorun yaşadığında/gördüğünde ders sorumlu öğretim elemanına iletilir.
- Uygulama sırasında güvenlik önlemlerine dikkat edilmelidir.
- Her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen gösterilmelidir.
- Araç-gereçlerin zarar görmesi ya da kaybolmasına neden olduğu durumlarda zararı karşılanmak zorundadır.
- Laboratuvar uygulamaları bittikten sonra bireysel temizliğe dikkat edilmelidir.
- Laboratuvarda belirlenmiş kurallara uyulması gereklidir.

Değerlendirme Kriterleri

Aşağıdaki puanlama sistemini kullanarak, tüm basamaklar doğru, sıralı ve duraksamadan yapıp, tümünden tam not alana dek beceriyi yineleyiniz.

- 0: Geliştirilmesi gerekir: Basamağın hiç uygulanmaması; yanlış uygulanması ya da sırasında uygulanmaması
- 1: Yeterli: Basamağın doğru olarak ve sırasında uygulanması; ancak eğiticinin yardımına gereksinim duyulması
- 2: Ustalaşmış: Basamağın duraksamadan ve eğiticinin yardımına gereksinim olmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması

Açıklamalar

Beceri laboratuvarı uygulaması 16-17 Kasım 2023 tarihlerinde yapılacaktır. Sorumlu öğretim elemanları ilgili tarihlerde sabah 08.00 da okulda hazır olarak bulunmaları gerekmektedir.

Uygulamanın akışı hakkında;

- Aşağıdaki programda hangi eğiticinin hangi konuları anlatacağı ve her masada kaç öğrenci olacağı belirtilmiştir. Her eğitmen kendi masasının başına geçecek ve öğrenciler masalara dağılacaktır.

Herkes aynı anda uygulamaya başlayacaktır.

- Uygulama sırasında öğrenciye teorik bilgiler hatırlatılacak ve her öğrenciye uygulamada eşit fırsat verilecektir. Uygulamayı anlayamayan öğrenciler için tekrar fırsat şansı verilmelidir.
- Herhangi bir masada uygulamasını tamamlayan öğrenciler kendilerine verilecek olan uygulama listesinde tamamladıkları uygulamaları eğitimcilerine onaylattıktan sonra diğer uygulama için dışarıda bekleyecektir.
- Uygulama 08-30- 17: 00 arasında gerçekleşecek olup bu saatten çok daha önce uygulamasını bitiren eğitimci öğrencilerin talebi üzerine uygulamayı tekrar anlatabilecektir

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ
HEM3051 ÇOCUK SAĞLIĞI ve HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
LABORATUVAR UYGULAMA PROGRAMI

TARİH / SAAT	ÖĞRETİM ELEMANI	ÖĞRENCİ GRUBU	UYGULAMALAR	
16.11.2023 08.30-12.30	Araş. Gör. BAHAR ÇOLAK	A GRUBU*	Göbek bakımı Yüz, göz, kulak, burun, saç bakımı Perine bakımı İdrar örneği alınması Oral İlaç Hazırlama /Oral ilaç uygulama	Buruna ilaç uygulama Göze ilaç uygulama Kulağa ilaç uygulama Topikal ilaç uygulama Rektal ilaç uygulama Lavman uygulama
16.11.2023 08.30-12.30	Araş. Gör. BUKET MERAL	B GRUBU**	Oksijen tedavisi uygulama (maske, nazal kanül) Airway uygulama	Üst solunum yolu aspirasyonu Postural drenaj Trakeostomi bakımı
16.11.2023 13.30-17.00	Araş. Gör. BAHAR ÇOLAK	B GRUBU	Göbek bakımı Yüz, göz, kulak, burun, saç bakımı Perine bakımı İdrar örneği alınması Oral İlaç Hazırlama /Oral ilaç uygulama	Buruna ilaç uygulama Göze ilaç uygulama Kulağa ilaç uygulama Topikal ilaç uygulama Rektal ilaç uygulama Lavman uygulama
16.11.2023 13.30-17.00	Araş. Gör. BUKET MERAL	A GRUBU	Oksijen tedavisi uygulama (maske, nazal kanül) Airway uygulama	Üst solunum yolu aspirasyonu Postural drenaj Trakeostomi bakımı
17.11.2023 08.30-12.30	Araş. Gör. BAHAR ÇOLAK Araş. Gör. BUKET MERAL	A GRUBU	İlaç Doz Hazırlama ve ilaç uygulama (Vastus Lateralis/ Ventrogluteal Bölge /Deltoid Kas IM Enjeksiyon İlaç Uygulama, SC ilaç uygulama, ID ilaç uygulama)	
17.11.2023 13:00-17:00	Araş. Gör. BAHAR ÇOLAK Araş. Gör. BUKET MERAL	B GRUBU	İlaç Doz Hazırlama ve ilaç uygulama (Vastus Lateralis/ Ventrogluteal Bölge /Deltoid Kas IM Enjeksiyon İlaç Uygulama, SC ilaç uygulama, ID ilaç uygulama)	

A GRUBU ÖĞRENCİ LİSTESİ			B GRUBU ÖĞRENCİ LİSTESİ		
392162	LEYLA	KHASANOVA	415091	EMİNE NUR	ATEŞ
397989	NESLİHAN	SALİH	415115	ZEHRA	USTA
401433	CELİL	TACİK	415141	ZEHRA ECEM	ÇİÇEKÇİ
401469	MUNISA	SHERMURATOVA	415151	SUDE NUR	ÇELİK
405401	BATUHAN	BAYRAMOĞLU	415235	MAHMUT	KÖSE
405517	EMİRHAN CAN	ER	415243	ÖZGE	KILINÇ
405543	İLAYDA	YURDAKUL	415359	SEVİM	TÜRÜT
410863	İBRAHİM WALEED	ABDULRAZZAQ	415387	MAHMUT	ÇİÇEK
412597	GÜLSÜM	AKMAN	415405	BÜŞRA NUR	EROĞLU
412667	HAVVANUR	BEKAR	415441	AYŞEN	ÜÇÜNCÜ
412777	MUSA	AKYAZI	415455	ŞEYMANUR	KOÇ
412875	MERYEM	ALTIŞKARA	415533	MERYEM	ALTINOK
412877	SELİN	AKBAŞ	415557	YILDIZ	KOÇAK
412959	TÖRE	KAYA	415577	SENA	YONAR
412963	KADER	UYANIK	415579	MERYEM	KURAN
413137	CEMRE	TEZCAN	415627	HALİME	EŞGİ
413159	SERKAN	ASLANTAŞ	415635	EFNAN	CİRİT
413245	RIDVAN	AKSU	415695	HACER	BOZKURT
413327	SERKAN	DİKGÖZ	415757	RÜMEYSA	AVCI
413369	ALTUN	GEYİK	415837	AYŞEGÜL	ESİN
413381	KÜBRA	ÖZTÜRK	415915	BENGİSU	ÇİÇEK
413405	YİĞİT HAN	OKUTAN	415927	BETÜL	PİRGE
413593	HÜSEYİN GAZİ	BECET	415997	HAVVANUR	ÇOŞKUN
413693	KEREM	KAPLAN	416025	MELİSA	ÖZDEN
413747	PELİNSU	GÜLER	416289	MERT EREN	YILMAZ
413785	ALEYNA	GÜN	416347	MUHAMMET	ÖZTÜRK
413835	GÖKHAN	KALINTAŞ	416421	SONGÜL	GÜNEŞ
413889	AYŞE	ÇELİK	416505	İKBAL	ALKAN
413927	İREM	DİLLİ	416527	BEYZANUR	ATAŞ
413947	BÜLENT	ESEN	416553	NAZLI CAN	ÖZTEĞİN
414125	FATMAGÜL	CEPE	416613	NURSENA	BAŞAK
414129	DİLARA	DALGIÇ	416689	EROL	UĞUR
414141	NİMET	AYDINLI	416715	FATİMA ZEHRA	KÖZ
414283	İREM	KARACA	416803	ZEYNEP NAZLI	YERLİKAYA
414319	ADEM	SEZER	416891	ELİF	DEMİR
414337	EMİNE	BEKTAŞ	416905	YASEMİN	ÖKSÜZ
414357	BURCU	CINDIR	416935	ÖZNUR	SARIKAYA
414371	NALAN RABİA	GÖRMEZ	416961	TUĞÇE	KESKİN
414839	NİHAL GÜL	ATLI	422397	ZEYNEP	ALEMDAĞ
414953	EMRE	DEMİR	422399	NİLAY	AYDIN
415023	MELTEM	SÜRMELİ	422405	ZEYNEP	TANHAN
415079	ENES	ÇÖLMEKÇİOĞLU	430373	ELİF	SARI
440376	ŞUKUFE	CEMALİ	430857	GÜRKAN	TANÇ

**5. HEM3051 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ 2023-2024
EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ DERSE BAĞLI UYGULAMA ROTASYONU
ÖĞRENCİ LİSTESİ**

KTU FARABI HASTANESİ (PEDIATRİ KLİNİKLERİ)

Grup	Pediyatrik Acil Servis	Süt Çocuğu Servis	Adölesan Servis	Pediyatrik Enfeksiyon Servisi	Pediyatrik Cerrahi Servisi
A	Altun Geyik ^a	İrem Karaca ^a	Serkan Aslantaş ^b	Mahmut Köse ^a	Hüseyin Gazi Becet ^a
	Yasemin Öksüz ^b	Öznur Sarıkaya ^b	Kerem Kaplan ^a	Nilay Aydın ^a	Sevim Türüt ^b
	Ayşen Üçüncü ^c	Beyza Nur Ataş ^c	Adem Sezer ^c	Elif Demir ^b	Töre Kaya ^c
	Özge Kılınç ^c	Meryem Altmışkara ^c	Kübra Öztürk ^c	Şeyma Nur Koç ^c	Ayşe Çelik ^a
	Büşra Nur Eroğlu ^a			Sude Nur Çelik ^c	
B	Serkan Dikgöz ^a	Burcu Cındır ^a	Mert Furkan Meriç ^a	Gölsüm Akman ^a	Dilara Dalgıç ^a
	Elif Sarı ^b	Zeynep Nazlı	Rıdvan Aksu ^b	Mert Eren Yılmaz ^b	Nazlıcan Özteğin ^b
	Yıldız Koçak ^c	Yerlikaya ^b	Gökhan Kalıntaş ^a	Sena Yonar ^c	Yusuf Şimşek ^c
	Selin Akbaş ^c	Fatime Zehra Köz ^c	Emre Demir ^c	Zehra Ecem Çiçekçi ^c	
	Havvanur Bekar ^c	Zara Abdullayeva ^c			
	Betül Pirge ^a				
C	Erol Uğur ^a	Fatmagöl Cepe ^a	Mahmut Çiçek ^a	Songöl Güneş ^a	Musa Akyazı ^a
	Leyla Khasanova ^b	İkbal Alkan ^b	Yiğit Han Okutan ^b	Rumeysa Avcı ^b	Efnan Cirit ^b
	Emine Nur Ateş ^c	Nalan Rabia	Bülent Esen ^a	Meryem Kuran ^c	Ayşegöl Esin ^c
	Meltem Sürmeli ^c	Görmez ^c	Muhammet Öztürk ^c	Nihal Gül Atlı ^c	
	Batuhan	Meryem Altnok ^c	Emine Bektaş ^c		
	Bayramoğlu ^b	İbrahim Waleed			
	Abdulrazzaq ^a				

	HAFTA	TARİH	A	B	C	
	08-20: 8 TANE 08-16: 1 TANE 20-08: 2 TANE	1. HAFTA	22.11.2023	08-20	08-20 ^a	
23.11.2023			08-20	08-20 ^b		
24.11.2023			20-08 ^a	08-20 ^c	08-20	
25-26.11.2023			ARA SINAV			
2. HAFTA		06.12.2023			08-20	20-08 ^a
		07.12.2023			08-20	20-08 ^b
		08.12.2023	08-20			20-08 ^c
		09.12.2023	08-20			
		10.12.2023				08-20
3. HAFTA		13.12.2023	20-08 ^a			08-20
		14.12.2023	20-08 ^b			08-20
		15.12.2023	20-08 ^c		08-20	
		16.12.2023			08-20	20-08 ^a
		17.12.2023	08-20			
4. HAFTA		20.12.2023	08-20		20-08 ^a	
		21.12.2023	08-20		20-08 ^b	
		22.12.2023	08-16			
		23.12.2023			20-08 ^c	08-20
		24.12.2023				08-20
5. HAFTA		27.12.2023	20-08 ^b		08-20	
		28.12.2023	20-08 ^c		08-20	
		29.12.2023			08-16	20-08 ^b
		30.12.2023	08-20 ^a			20-08 ^c
		31.12.2023	08-20 ^{b,c}			
6. HAFTA		03.01.2024			20-08 ^a	08-20
		04.01.2024			20-08 ^c	08-20
		05.01.2024			20-08 ^b	08-16
		06.01.2024			08-20 ^c	
	07.01.2024			08-20 ^{a,b}		
7. HAFTA	10-12.01.2024	TELAFİ HAFTASI				

PEDİATRİK HEMATOLOJİ ONKOLOJİ SERVİSİ 12 KİŞİ

A GRUBU	B GRUBU	C GRUBU
Zeynep Tanhan**	Cemre Tezcan	Nimet Aydınlı
Kader Uyanık	Aleyna Gün	Halime Eşgi
Gürkan Tanç	Tuğçe Keskin	Zehra Usta
Nursena Başak	Pelinsu Güler	Enes Çölmekçioğlu

**6,7,10,17,24,29 ARALIK 08-20; 3,4 OCAK 08-20; 16 ARALIK 08-16; 30 ARALIK, 6 OCAK 20-08

PEDİATRİK HEMATOLOJİ ONKOLOJİ SERVİSİ 12 KİŞİ 08-20: 8 TANE 08-16: 1 TANE 20-08: 2 TANE	HAFTA	TARİH	A	B	C	Zeynep Tanhan**	
	1. HAFTA	22.11.2023	08-20				
		23.11.2023			08-20		
		24.11.2023				08-20	
		25-26.11.2023	ARA SINAV				
	2. HAFTA	06.12.2023	08-20			20-08 ¹	08-20
		07.12.2023	08-20			20-08 ²	08-20
		08.12.2023			08-20	20-08 ³⁻⁴	
		09.12.2023			08-16		
		10.12.2023				08-20	08-20
3. HAFTA	13.12.2023	20-08 ¹	08-20				
	14.12.2023	20-08 ²	08-20				
	15.12.2023	20-08 ³⁻⁴			08-20		
	16.12.2023			20-08 ³⁻⁴	08-20	08-16	
4. HAFTA	17.12.2023	08-20				08-20	
	20.12.2023			20-08 ¹	08-20		
	21.12.2023			20-08 ²	08-20		
	22.12.2023	08-20		20-08 ³⁻⁴			
	23.12.2023	08-20		20-08 ^{1,2}			
5. HAFTA	24.12.2023					08-20	
	27.12.2023	08-20			20-08 ¹		
	28.12.2023	08-20			20-08 ²		
	29.12.2023			08-20	20-08 ³⁻⁴	08-20	
	30.12.2023			08-20		20-08	
6. HAFTA	31.12.2023				08-16		
	03.01.2024	20-08 ¹	08-20			08-20	
	04.01.2024	20-08 ²	08-20			08-20	
	05.01.2024	20-08 ³⁻⁴			08-20		
	06.01.2024				08-20	20-08	
7. HAFTA	07.01.2024	08-16					
	10-12.01.2024	TELAFİ					

ÖZEL DURUMU OLAN ÖĞRENCİLERİN UYGULAMA LİSTESİ

Şukufe Cemali Pediatrik Cerrahi Servisi		Melisa Özden Pediatrik Cerrahi Servisi	
24 Kasım 2023	08-16	20 Aralık 2023	08-16
6,7,8,13,14,15 Aralık 2023, 9, 12 Ocak 2024	08-20	28,29 Aralık 2023, 3,4,5,10,11,12 Ocak 2024	08-20
10, 16 Aralık 2023	20-08	21 Aralık 2023, 7 Ocak 2024	20-08
Emirhan Can ER Pediatrik Cerrahi Servisi		Celil Tacik Pediatrik Enfeksiyon	
12 Ocak	08-16	30 Aralık 2023	08-16
21,22,25,26,27 Aralık 2023, 2,3,4 Ocak 2024	08-20	20, 21, 28, 29 Aralık 2023, 5, 10, 11, 12 Ocak 2024	08-20
29 Aralık 2023, 6 Ocak 2024	20-08	22 Aralık, 6 Ocak 2024	20-08
İlayda Yurdakul Pediatrik Enfeksiyon Servisi		Zeynep Alemdağ Pediatrik Enfeksiyon Servisi	
5 Ocak 2024	08-16	6, 7, 13, 14, 27, 28 Aralık 2023, 3,4, 10,11 Ocak 2024	08-20
20,21,27,28,29 Aralık 2023, 10,11,12 Ocak 2024	08-20	20 Aralık 2023	20-08
22 Aralık 2023, 6 Ocak 2024	20-08		
Munisa Shermuratova Pediatrik Acil Servis		Neslihan Salih Pediatrik Acil Servis	
23 Aralık 2023	08-16	5 Ocak 2024	08-16
21, 22, 29 Aralık 2023, 3, 4, 10,11,12 Ocak 2024	08-20	20,21,27,28,29 Aralık 2023, 10,11,12 Ocak 2024	08-20
27 Aralık 2023, 5 Ocak 2024	20-08	22 Aralık 2023, 6 Ocak 2024	20-08

YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM				
A GRUBU: İrem Dilli; Havvanur Çoşkun		B GRUBU: Hacer Bozkurt; Bengisu Çiçek		
YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM SERVİSİ 4 KİŞİ 08-20: 8 TANE 08-16: 1 TANE 20-08: 2 TANE	HAFTA	TARİH	A	B
	1. HAFTA	22.11.2023	08-20	
		23.11.2023	08-20	
		24.11.2023		08-20
		25-26.11.2023	ARA SINAV	
	2. HAFTA	06.12.2023		08-20
		07.12.2023		08-20
		08.12.2023	08-20	
		09.12.2023	08-20	
	3. HAFTA	10.12.2023		
		13.12.2023	08-20	20-08
		14.12.2023	08-20	
		15.12.2023	08-16	
	4. HAFTA	16.12.2023		
		17.12.2023		
		20.12.2023	20-08	08-20
		21.12.2023		08-20
	5. HAFTA	22.12.2023		08-16
		23.12.2023		
		24.12.2023		
		27.12.2023	08-20	20-08
	6. HAFTA	28.12.2023	08-20	
		29.12.2023		08-20
		30.12.2023		
		31.12.2023		
	7. HAFTA	03.01.2024	20-08	08-20
		04.01.2024		08-20
		05.01.2024		
		06.01.2024		
		07.01.2024		
7. HAFTA	10-12.01.2024	TELAFİ		

6. ÖĞRENCİLERİN ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ, LABORATUVAR VE UYGULAMALARI, UYGULAMA ALANLARINI DEĞERLENDİRME FORMLARI

- Öğrenci Geri Bildirim Formu (Ek.5)
- Öğrenci Memnuniyet Anketi (Ek.6)

7. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI ÖNLEME VE BİLDİRİM TALİMATI, İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI, İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMLARI

İş kazası, kişinin çalışma hayatında 5510 sayılı Kanunda sayılan hallerden birinde meydana gelen ve sigortalıyı bedenen veya ruhen engelli hale getiren olaydır.

5510 sayılı Kanunda sayılan iş kazası halleri ise şunlardır:

- Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle
- Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- Hizmet akdi ile çalışan emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında,
- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle meydana gelen olaylardır.

Öğrencinin klinik uygulama sırasında karşılaşacağı bir iş kazası durumunda takip edilmesi gereken “İş Kazası Bildirim Algoritması” Ek.7 ve doldurması gereken “İş Kazası Bildirim Formu” Ek.8’de yer almaktadır.

8. KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERSLER İLKE, USUL VE ESASLARI

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü staj komisyonu tarafından oluşturulan “Derse Bağlı Uygulama Komisyonu Yönergesi” Ek.9’da yer almaktadır.

Ek-1. KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Eğitim Program Modeli Kapsamında HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ders Programı

KTÜ SBF Hemşirelik Bölümünün temellendiği Model			Eğitim Modeli Kapsamında Örnek Bir Dersin Programı
Geriye Doğru Tasarım Modeli*	İlhan'ın TYYÇ 2020*	KTÜ SBF Hemşirelik Eğitim Programı Entegre Model***	KTÜ SBF Hemşirelik Bölümü HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Programı İçeriğinin Modele Uygun Sunumu:
<i>I. Aşama:</i> Beklentik çıktılar, eğitim programının hedeflerinin ve bu hedeflerin ulusal, bölgesel ve yerel içerik standartlarına uygunluğunun belirlenmesi	Program amaçlarının belirlenmesi	1.Aşama Çevre incelemesi (environmental scanning)	Bologna süreci kapsamında belirlenen Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, TYYÇ, HUÇEP, vb. kriterleri doğrultusunda, iç (öğrenci çalıştay vb.) ve dış paydaş toplantıları ile KTÜ SBF Hemşirelik Bölümünün Program amaçları (Ek 1.2.1, Ek 1.2.2), program çıktıları (mezun yeterlilikleri) (https://www.ktu.edu.tr/sbfhemsirelik/programyeterliliklerciktilari) ve Müfredat programı/eğitim program içeriğini güncellenerek 2019 yılında yürürlüğe girdi (http://www.katalog.ktu.edu.tr/DersBilgiPaketi/geralinfo.aspx?pid=2340&lang=1 , https://www.ktu.edu.tr/sbfhemsirelik/programamaclari , https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbfhemsirelik_13713.pdf , ÖİS Ek 1.2.4, ÖİS Ek 1.2.5). Hemşirelik Bölümü müfredat programı dört yılda bir olacak şekilde Bologna süreci ile gelişen yükseköğretimin uluslararasılaştırma da dikkate alınarak amacına uygun güncellenmektedir.
Adım I: Mezunlar ne bilmeli, yapabilmeli? Hangi değer, tutum ve becerilere sahip olmalı? sorularına yanıt aranarak amaçların belirlenmesi,	Program çıktılarının ve program kapsamındaki derslerin belirlenmesi	2.Aşama Mezun Yeterlilikleri (Graduate Competencies)	
Adım II: Bu amaçlara ulaşmak için gerekli içeriğin belirlenmesi,	Her bir ders için öğretim programlarının geliştirilmesi ve uygulanması		
Adım III: Hangi derslerin verileceği ve bu derslerde hangi içeriğin sunulacağına karar verilmesi		3.Aşama Müfredat Geliştirme (Curriculum Development)	
<i>II. Aşama:</i> Eğitim programı uygulandığında değerlendirmenin nasıl yapılacağı belirlenmesi	Programların değerlendirilmesi (İlhan, 2020)		
<i>III. Aşama:</i> Öğrenme yaşantıları ve öğretimin nasıl yapılacağı belirlenmesi	SİSTEM YAKLAŞIMI**	4. Aşama Pedojik stratejilerin belirlenmesi (Pedagogical Strategies)	Hemşirelik Bölümünün Program amaç ve çıktılarına ulaşması sağlamak için HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi müfredat/eğitim programına yerleştirildi.
	1.Problemin tanımı		
	Amacın belirlenmesi, komisyon üyelerinin seçimi		Sistematik yaklaşım eğitim modeline temelli olarak TYYÇ, iç ve dış paydaş görüşleri, özellikle HUÇEP'e temelli ve Hemşirelik Esasları Çalıştay sonuçları da dikkate alınarak KTÜ SBF Hemşirelik Bölümü Müfredat Komisyonu çalışmaları ve öğretim elemanlarının işbirlikleri ile KTÜ SBF Hemşirelik Bölümü Müfredat/ders içeriklerinin belirlenip düzenlenmesi sonrasında Hemşirelik Bölümünün Program amaç ve çıktılarına ulaşması sağlayacak şekilde ilgili anabilim dalı öğretim elemanları

		tarafından HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin amacı belirlendi.
2. Gelişme		
İçeriğin seçimi		Hemşirelik Bölümünün yine amaçları ve program çıktılarına uyumunu sağlamak için TYYÇ, iç ve dış paydaş görüşleri dikkate alınarak HUÇEP’de Çocuk Sağlığı ve Hastalıklarını ilgilendiren kavramlar ve konu başlıklarına ilişkin ders içerikleri tanımlandı.
Öğrenciye dönük amaçların yazılması		HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin amacına yönelik KTÜ SBF Hemşirelik Bölümünün program çıktıları (PÇ4, PÇ6, PÇ8, PÇ11) (Tablo 2.1.’de belirtilmiştir) ile uyumlu olacak şekilde derslerin hedeflerinin/öğrenme çıktıları oluşturulup (ÖÇ1-3) eşleştirildi (Tablo 2.2).
Amaçların davranışa dönüştürülmesi		HEM3051 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin hedeflerine yönelik davranışlar bilişsel, duyuşsal ve devinişsel düzeyde yazıldı. <u>Ör: Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi hedefleri:</u> Bilişsel Hedefler <ul style="list-style-type: none"> • Çocuklardaki ilaç uygulamalarındaki farklılıkları bilir • Çocuklarda farmokinetiyi bilir • İlaç uygulamalarında hemşirenin sorumluluklarını bilir • Yaş dönemlerine göre çocukların ilaç uygulamalarına hazırlanmasını bilir • İlaç uygulama yöntemlerini ve yaş dönemlerine göre çocuğa yaklaşımları bilir • İlaç doz hesaplamalarını bilir • Çocukluk çağında sık kullanılan ilaçların etkilerini, endikasyonlarını, yan etkilerini bilir Devinişsel Hedefler <ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda ilaç dozu hesaplayabilir • Rehber eşliğinde çocuklara ilaç uygulamalarını yapabilir • Buruna, göze, kulağa, deriye ve rektuma ilaç uygulayabilir • Deri altı, deri içi, kas içi, enjeksiyon yapabilir • İlaçları hazırlayabilir • İlaçları uygun koşullarda saklayabilir • İnhalasyon yoluyla ilaç uygulayabilir • Ven içi/intra venöz (iv) katater uygulayabilir • İv set hazırlayabilir • İv sıvı akış hızı hesaplayabilir Duyuşsal Hedefler <ul style="list-style-type: none"> • Çocuklardaki yaş, boy, kilo gibi farklılıkları anlama ve bu farklılıklara duyarlı bir şekilde yaklaşma yeteneğini geliştirir.

			<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda farmakokinetik süreçleri anlama ve bu konudaki detayları dikkatlice inceleme yeteneğini geliştirir. • İlaç uygulamaları sırasında ortaya çıkabilecek sorumlulukları kavrama ve güvenilir bir şekilde hareket etme yeteneğini artırır. • Çocukların farklı yaş dönemlerine özgü ihtiyaçlarını anlama ve uygulamalara buna göre hazırlıklı olma yeteneğini geliştirir.
Uygun ders planlarının yazılması	5. Aşama Uygulama, Değerlendirme ve Geri Bildirim		Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin bilişsel, duyuşsal, psikomotor hedeflerle uyumlu şekilde HUÇEP ders içerikleri de dikkate alınarak ders planları/programları (dersin amacı, dersin hedefleri, içeriği, yöntemler, araç ve gereçler, değerlendirme) yapıldı.
Öğretim materyallerinin geliştirilmesi,			Bu plan doğrultusunda, hedeflere ulaşacak şekilde dersin teorik, laboratuvar ve uygulama şeklinde eğitim araçları ve yöntemlerinin (teorik derste; powerpoint, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, kavram haritası ve beceri videolarının izlenmesi- laboratuvarında; demonstrasyon yöntemi ile beceri gösterimi ve maketler üzerinde becerilerin uygulanması- ders dışında; videolar izleme, bakım planları ve dijital öyküleme/hikayeleme gibi web 2.0 teknolojileri) yanı sıra öğrencilerin de hazırladığı çalışmalar (vaka sunumu bakım planları vb.) ile uygulanıp gerçekleştirilmektedir.
Öğrenme ortamının desteklenmesi			Bu ders kuramsal ve laboratuvar uygulaması olan bir derstir. Öğrencinin derse devam zorunluluğu bulunmaktadır. Ders kapsamında 102 no'lu derslikler kuramsal eğitim için, laboratuvar uygulamaları için Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Laboratuvarı (103 nolu laboratuvar), Hemşirelik Esasları laboratuvarı (104 nolu laboratuvar) kullanılmaktadır. Derse bağlı klinik uygulama için KTÜ Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) kullanılmaktadır.
3.Değerlendirme			
Sonuçların değerlendirilmesi, sürekli dönüt sağlanması			Dersin değerlendirmesinde bir ara sınav (%25) ve bir final sınavı (%50) dikkate alınmaktadır. Derse Devam: Teorik derse devam %70, laboratuvara devam (%100), derse bağlı uygulamanın devamı %100'dür.

*İlhan 2020, **Demirel, 1992, s.35

KTÜ SBF Hemşirelik Bölümünün varolan eğitim program modelinin entegre bir model olduğuna ilişkin Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Kurul Üyesi, Eğitim Program Geliştirme uzmanı Dr.Öğr.Üyesi Ebru Ünay'ın görüşü alınmıştır. (ebruunay@trabzon.edu.tr).

Kaynaklar

1. İlhan E. Yükseköğretimde Eğitim Programı ve Program Geliştirme Kuramsal-Tarihi Temeller ve Uygulama Örnekleri. Ünal P., Demir F. (Eds).Eğitime Adanmış Yarım Asır, Pegem Akademi, Ankara, 2020.
2. Demirel Ö. Türkiye’de Program Geliştirme Uygulamaları. H. O. Eğitim Fakültesi Dergisi 1992; 7: 27 -43.
3. Khani M A, Law Smith L. An Integrative Approach to Curriculum Development in Higher Education in the USA: A Theoretical Framework. International Education Studies, 2015; 8(3) 2015: 66-76.
4. <http://www.katalog.ktu.edu.tr/DersBilgiPaketi/generalinfo.aspx?pid=2340&lang=1>

Ek-2. Yenidoğan Bakımı ve Değerlendirme Formu

I-GENEL BİLGİ

Soyadı: Protokol No:

Adı:

Tanısı:

Adresi:

Normal Doğum: Evet ( ) Hayır ( ) Doğum

Tarihi ve saati:

Risk Taşıyan Doğum: Evet ( ) Hayır ( )

Risk Nedeni:

Cinsiyet: Kız ( ) Erkek ( )

II-AİLE

1-Ailenin oturduğu yer: İl ( ) İlçe ( ) Kasaba ( ) Köy ( ) 2-

Aile ne zamandan beri bu bölgede oturuyor:

3-Konut tipi: Gecekondu ( ) Apartman ( ) Müstakil ev ( ) 4-

Evde yaşayan aile üyeleri:

İsim	Yaş	Sağlık Durumu	Eğitim	Meslek

5-Aile tipi: Çekirdek ( ) Geniş ( )

6-Gerektiğinde ebeveynlere nasıl ulaşılabilir?----- 7-

Ailede kalıtsal hastalık var mı?-----

8-Ailede akraba evliliği var mı?----- 9-

Ailenin dini inançları ve buna yönelik uygulamaları----- 10-

Ailenin sosyoekonomik durumu (aylık geliri TL)

Gelir giderden az ( ) Gelir giderle dengeli ( ) Gelir giderden fazla ( ) 11-

Ailenin sosyal güvencesi

Emekli sandığı ( ) SSK ( ) Bağkur ( ) Yeşil kart ( ) Diğer ( )

12- Ebeveynler arasındaki iletişim şekli, karar verme, iş bölümü----- 13-

Aile üyelerinin eğlence ve boş zaman aktiviteleri-----

14- Ailenin kültürel sağlık bakım uygulamaları (kundaklama, kord bakımı, toprağa sarma, sarı giysiler giydirme vb.)-----

III-SAĞLIK ÖYKÜSÜ

1-Anneye Ait Bilgiler

Gebelik sayısı:	Canlı Doğum:	Abortus:	Yaşayan:	Ölen:
-----------------	--------------	----------	----------	-------

2-Prenatal Öykü

	Evet	Hayır	
İstenilen bir gebelik mi?			
Gebelikte ilaç kullanmış mı?			İlacın adı:
Gebelikte uygun beslenmiş mi?			Beslenme şekli:
Gebelikte enfeksiyon geçirmiş mi?			
Gebelikte radyasyona maruz kalmış mı?			Nasıl radyasyon almış:
Gebelikte vit. kullanmış mı?			İlacın adı:
Gebelikte demir kullanmış mı?			Adı:
Gebelikte düzenli dr/ebe kontrolüne gitmiş mi?			Kaç kez: Nereye gitmiş:
Meme uçlarını bebeğin emmesi için hazırlamış mı?			
Gebelikte düşük tehlikesi yaşad mı?			Nedeni:
Gebelikte hastalık geçirdi mi?			Hastalığın adı:
Kronik bir hastalığı var mı?			Hastalığın adı:
			Son adet tarihi: Tahmini doğum tarihi: Gebelik süresi:
Tetanoz aşısı yapılmış mı?			Kaç doz:

3-Kan grubu

	Bebek	Anne	Baba
Kan grubu ve Rh faktörü			
İndirekt Coombs			
Direkt Coombs testi			

4- RH Uyuşmazlığı( )

Var ( )Yok

5-Rh uyuşmazlığı varsa anneye Rhogam

Uygulandı( ) Uygulanmadı( )

6- Doğum Öyküsü:

Poche Açılma Zamanı	Saat:			
Doğum Eyleminin Süresi				
EMR	Yok ( )	Var ( )	Süresi:	
Anestezi	Yok ( )	Var ( )	Anestezi cinsi:	
Geliş Şekli	Baş ( )	Makat ( )	Yan ( )	Diğer ( )
Doğum Şekli	Vaginal ( )	Vakum ( )	Forseps ( )	Diğer ( )
Mekonyum	Yok ( )	Var ( )		
Plasental Özellik	Yok ( )	Var ( )		
Amniyotik Sıvının Rengi	Berrak( )	Yeşilimtrak( )	Koyu kahverengi( )	Diğer ( )

7-Doğum Anında Bebeğin Bakımı8-

APGAR SKORLAMASI

APGAR	0	1	2	1. DK	5. DK	10. DK
KALP HIZI	Yok	<100	>100			
SOLUNUM	Yok	Zayıf, İç çekme	Düzenli, Var			
DERİ RENGİ	Soluk	Siyanoze	Pembe			
REFLEKS	Yok	Yüz buruşturma	Ağlama, hapşıрма			
TONUS	Flask	Min fleksiyon	Fleksiyon			
TOPLAM						

9- Bebeğin Doğum ve Yaşam Ölçümleri

Bebeğin Doğum Ölçümleri	Ebenin ölçümü	Öğrenci hemşirenin ölçümü	Değerlendirme
Ağırlığı			
Boyu			
Baş çevresi			
Göğüs çevresi			
Yaşamsal Bulgular			
Renk:			
Solunum:			
Kalp atımları:			

10-Göz bakımı

Her iki göze... damlatıldı.

Her iki göze hiçbir şey damlatılmadı.14-

K vitamini

Dozu:

Uygulama yeri:

Uygulama şekli: İM ( ), SC ( ),

Diğer ( )

15-Bebeğin kimlik kartı: Takıldı ( )

Takılmadı ( )16-

Bebeğin ayak izi: Alındı ( ) Alınmadı ( )

17-Bebek giydirildi: Yapılmadı ( ) Yapıldı ( )

18- Bebeğin kaçınıcı dakikada emmesi sağlandı?.....

19- Bebeğe ilk hangi besin verildi?

Anne sütü( ) Formula(ismi:)( )

Anne sütü+Formüla( ) Distile su( ) Diğer( ).....

20-İlk anne sütüyle beslenmemişse nedenini yazın?.....

21-Beslenme Şekli Emerek( )

NG/OG( )

Kaşıkla( ) Enjektörle( ) Kap/Fincan ile( ) Diğer(açıkla):22-

İdrar Dışkı Kontrolü

İlk idrarını doğumdan nekadar süre sonra yaptı	
Bir gündeki idrar sayısı ve miktarı	
İlk gaitasını doğumdan nekadar süre sonra yaptı	
Bir gündeki dışkı sayısı	
Dışkı rengi ve kıvamı	

23- Yapılan Taramalar

TARAMALAR	EVET	HAYIR
HBV		
HBIG		
HİPOTİROİDİ		
FKU		
İŞİTME TARAMASI		
Diğer		

24- Yapılan Aşılar HBV( ) Diğer(

).....

25- REFLEKSLER

REFLEKSLER	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR	REFLEKSLER	VAR/ EVET	YOK/ /HAYIR
Arama			Yakalama		
Emme			Adım atma, otomatik yürüme		
Yutma			Babinski		
Aksırma/öksürme			Tonik Boyun		
Göz Kırpma (glabella)			Moro		
Esneme/hıçkırma			Gövdenin içe eğilme		
Ventral süspansiyon (Landau)			Tonik Labirent		

26- FİZİKSEL MUAYENE

BAŞ MUAYENESİ	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR		VAR/ EVET	YOK/ HAYIR
Ön Fontanel ölçüleri			Konjenital katarak (pupillerde beyazlık ve donukluk)		
Arka fontanel ölçüleri			Göz hareketleri koordineli		
Sefal hematoma			Batan güneş manzarası		
Caput suksadaneum			Strabismus		
Molding			Epikantal kıvrıntı		
Kafa sturları üst üste binmiş			Pupillerin ışığa reaksiyonu		
Sturlar birbirinden ayrıık			Düşük kulak		

Kraniotabes			Burun kökü basıklığı		
Kraniotabes			Boyun fleksiyon/ekstansiyon durumu		
Ensefalosel			Boyun hiperekstansiyonda		
Hidrocefali			Başta sürekli bir hipotoni		
Mikrocefali			Yeşilli boyun (ensede saç olması)		
DERİ MUAYENESİ			Perdeli boyun		
Deri rengi			Tortikolis		
Siyanoz			GÖĞÜS MUAYENESİ		
Lanugo			Göğsün görünümü asimetrik		
Verniks kazeoza			Memelerde dolgunluk		
Deri turgoru (karın derisinden)			Klavikula kırığı		
Desquamasyon			Kuş göğsü		
Milia			Kunduracı göğsü		
Toksikeritem			Diyafragmatik herni		
Telenjektazik benler			Meningosel		
Mongol lekeleri			Meningomyelosel		
Hemanjiom			ABDOMEN MUAYENESİ		
Çilek hemanjiom			Distansiyon		
Şarap lekesi			Umblikal arter ve ven sayısı		
YÜZ MUAYENESİ			Umblikal kordda akıntı		
Fasial asimetri			Umblikal kordda koku		
Göz rengi gri-mavi			Umblikal kordda kızarıklık		
Göz kapakları ödemi			Umblikal kordda kanama		
Konjektivit			Umblikal kord düşmüş mü		
Konjektivata kanama			Evet! Kaçınıcı gün?		
Dakriyostenozis			Umblikal herni		
			Omfalosel /gastroşizis		
			İnguinal herni		

SOLUNUM SİSTEMİ MUAYENESİ	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR	KAS İSKELET SİSTEMİ MUAYENESİ	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR
Koanal adrezi			Skolyoz		
Larengial stridor			Kollar simetrik hareket etme durumu		
Diyafragmatik herni			Bacakların simetrik hareket etme durumu		
GİS MUAYENESİ			Polidaktili		
Yarık damak			Sindakili		
Yarık dudak			Klinodaktili		
Natal diş			Talipes deformitesi		
Ağızda pamukçuk			Amelia		

Özefagus atrezisi (Ağızda çok fazla tükürük/besinlerin gelmesi)			Hemimelia		
Trakea özefagial fistül (beslendiğinde öksürük, siyanoz)			Kısa ve kalın parmak		
Reflü/kalazya			Çomak parmak		
Anal stenoz			1.ve 2. Parmak arasında geniş mesafe		
Anal agenezis (rektal derecenin alınmaması /24 saat içinde mekonyum yapmama			Simian çizgisi		
İnguinal herni			DKÇ		
24 saat içinde mekonyum yapma durumu			Ortolani testi		
GENİTOÜRİNER SİSTEM MUAYENESİ			Barlow testi		
Patent urakus umblikal korddan idrar gelmesi)			Abdüksiyon kısıtlığı		
Ekstrofik mesane			Dizlerin 90 derecede asimetrisi		
Epispadias			Perinenin görünmesi		
Hipospadias			Pililerin eşit olmaması		
Fimozis					
İnmemiş testis					
Skrotum ödemi					
Skrotum çevredeki deriden daha koyu renklimi:					
Labialar dolgun görünümde					
Vajinal akıntı					
Vajinal kanama					
Perinide vajinal açıklık					
Üretral açıklık					
Labia majör					
Labia minör					
24 saat içinde idrar yapma					

IV-YENİDOĞANIN ŞİMDİKİ HASTALIK ÖYKÜSÜ

Şikayetleri:

Hastalık Öyküsü:

Dr. İstemi ve Kullandığı İlaçlar:

Labaratuvar Bulguları

Tetkik	...../...../.....	...../...../.....
Hb		
Htc		
Retikülosit		
Plt(trombosit)		

Glikoz		
Bilirubin T/D		
Ca		
Mg		
T4		
TSH		
İdrar dansitesi		

27- Tanılar 1-

Preterm() Posterm() Miad() LBW() VLBW() İri bebek() SGA() LGA()

2-.....

3-.....

V-ANNENİN BEBEK BAKIMI KONUSUNDAKİ BİLGİSİ

	Evet	Hayır	Bilgi eksikliğini, yanlış bilgileri belirtin
Emzirme			
0-6 ay bebek beslenmesi			
Ek besin verme			
Perine Bakımı			
Göbek Bakımı			
Bebek banyosu			
Ağız bakımı			
Deri Bakımı			
Göz Bakımı			
Giyimi			
Aşılar			
0-1 yaş BG			
Hastalık ile ilgili bilgisi			
Hastalığı ile ilgili ilaç bilgisi Bebeğin kullanacağı Vit, Minerallerle ilgili bilgisi			

Term Yenidoğanda Ortalama Fiziksel Ölçüm Değerleri

Ölçüm	Değerler
Vücut ağırlığı	2500-4000 gr
Boy	48-53 cm
Baş çevresi	33-37 cm
Göğüs çevresi	30.5-33 cm

Ek-3. Çocuk ve Aile Değerlendirme Rehberi

GENELBİLGİ

Hastaneye Yatış Tarihi:

Çocuğun Adı:

Doğum Tarihi:

Adresi:

Tanısı:

HEMŞİRLİK ÖYKÜSÜ

AİLE:

1. Ailenin oturduğu yer/bölge: ----- kır/kent-----
2. Ailene zamandan beri bölgede oturuyor?-----
3. Yakın bir zamanda taşındı mı? -----
4. Konut tipi (apartman/gecekondu) -----
5. Evde yaşayan aile üyeleri (örn: ebeveynler, Kardeşler, büyükanne/baba)

İsim	Yaş	Sağlık Durumu	Eğitim	Meslek

6. Aile tipi (çekirdek/geniş aile)-----
7. Ebeveynler çalışıyor mu? Anne----- Baba-----8.
- Eğer her iki ebeveyn çalışıyorsa çocuğa kim bakıyor? -----9.
- Gerektiğinde ebeveynler nasıl ulaşılabilir?-----
10. Ailede kalıtsal/ herediter hastalık var mı? -----
11. Ailede akraba evliliği var mı? -----
12. Aile üyelerinin dini inançları ve buna yönelik uygulamaları-----
13. Ailenin sosyoekonomik durumu-----
14. Ailenin sağlık bakım/ tedavi ücretlerini ödeme şekli-----
15. Ebeveynler arasındaki iletişim şekli, karar verme iş bölümü-----
16. Çocuk ve ebeveynler arasındaki ilişkinin niteliği-----
17. Aile üyeleri arasındaki iletişim şekli-----
18. Aile üyelerinin eğlence ve boş zaman aktiviteleri-----
19. Aile üyelerinin ev dışındaki günlük aktiviteleri (örn: okul, mesleki ilişkileri, üye oldukları kulüp ve dernekler):-----
20. Ebeveynlerin kendileri ve çocukları için geleceğe yönelik hedefleri-----
21. Ailenin kültürel sağlık bakım uygulamaları-----
  - a. Umbilikal kord (göbek kordonu) bakımını etkileyen gelenekler ya da inançlar
  - b. Bebeğin beslenmesi, deri bakımı ve diğer kişisel hijyen alanlarının etkileyen gelenekler
22. Ailenin kültürel geçmişinin çocuğun davranışları üzerindeki etkisi-----
23. Ebeveynlerin çocuk yetiştirme uygulamaları-----
  - a) Kullanılan disiplin yöntemleri nelerdir?-----

- 1.Çocuğunkabuledilebilirdavranışları-----
2. Çocuğun kabul edilmeyen davranışları-----
---b) Çocukta davranış sorunları var mı?-----
---
24. Ailenin çocuk için sağlık hizmetlerinden hangi durumlarda yararlandığı: -----
-----
25. a) Hastalık-----
b) Aşı-----
c) Genel kontrol-----
26. Ailenin ve sağlık kuruluşlarının dışında başvurduğu/ yaralandığı diğer kaynaklar (örn: geleneksel/kültürel sağlık pratisyenlerinden yararlanma durumu) varmı?-----

ÇOCUK

1. FİZİKSEL FONKSİYONLAR

A. Uyku ve Dinlenme:

1. Uyurken yanında istediği özel bir obje/oyuncak var mı? -----
- 2. Gündüz uykusu----- zamanı vesüresi-----
3. Yatma zamanı ----- uyanmazamanı-----
4. Yatmadan önce özel alışkanlıkları:
Biberon ----- aldığı sıvı tipi ----- oyuncak-----
- 5. Korkuları var mı?-----
Karanlık ----- diğer-----
6. Uyku sırasında gözlenen sorunlar
Gece kabusları-----
--- Uykuda gezme-----
----- Enürezis noktürna-----

Eğervarsaneyapılıyor?-----

B. Beslenme:

1. Yemek yemedavranışı
Biberon ----- anne sütü ----- bardak ----- kaşık-----
2. Kullanılan hazır mamatipi -----miktarı ve sıklığı-----
3. Günlük alınan sıvıların tipivemiktarı-----
- 4. Aldığı katı besinler-----
5. Ek olarak kullanılan vitaminler demir ----- flor-----
- 6. Diyet kısıtlaması var mı? -----
7. Tolere edilemeyen sıvı ya da katı besinler-----
8. Diniyadakültürelbesintercihleri-----
9. Sevdiği besinler-----
10. Sevmediği besinler-----
11. Beslenme güçlüğü varmı?-----eğer varsaneyapılıyor?-----
- 12. Pika var mı?-----

C. Boşaltım:

1. Günde kaç kez gayta yapıyor? -----
2. Tuvalet eğitimi: ----- gündüz ----- gece -----
3. Eğer tuvalet eğitimi devam ediyorsa kullanılan yöntem-----
4. Boşaltıma ilişkin sorunu var mı?

İshal ----- konstipasyon-----
- İnkontinans: idrar----- gayta-----

----- İdrar akıntısı ----- idrar yapma sıklığı-----

İdrar yaparken rahatsızlık duyuyor mu? -----

D. Davranış ve Aktiviteler:

1. Kişisel Hijyen

- a. Diğer kişiler tarafından yapılan Bakım:

Giyinme-----

----diş fırçalama---

Banyo yapma (normal zamanı)-----

Başını yıkama sıklığı-----

- b. Kendine-bakım aktiviteleri:

Giyinme-----

---- diş fırçalama-----

-----Banyo yapma-

- c. Kişisel hijyene ilişkin sorunu var mı? -----

2. Oyun ve Eğlence Aktiviteleri

- a. Oyun:

Yalnız oynama -----

Paralel oyun-----

Diğer kişilerle beraber oynama-----

- b. Oyun aktiviteleri ve sevdiği oyuncaklar-----

c. Çocuğun kendini 'güvenli' hissetmesini sağlayan özel oyuncacı (battaniye, oyuncak, ayı gibi)-----

Bu oyuncacı getirildi mi? -----

----d) En sevdiği TV programları-----

-----

e) TV izlemesine ilişkin kurallar-----

f) En sevdiği radyo programları-----

g) Çocuğun yatakta yapmaktan hoşlandığı aktiviteler-----

3. Motor Gelişimi:

Gelişim düzeyine göre;

- a) Kabamotor gelişim (örn: 4. ayda başını dik tutma, 5. Ayda yattığı yerdeters dönme, 8. Ayda desteksiz oturma, 11. Ayda destekle ayakta durma, 12. Ayda yürüme, 21. Ayda merdiven çıkma gibi).
- b) İnce motor gelişim (örn: 3. Ayda küçük objeleri yakalama, 6. ayda objeyi bir elinden diğereline geçirme, 15. Ayda küçük üste koyma, 3 yaşında dişlerini fırçalama, 5 yaşında ayakkabı bağcıklarını bağlaması gibi).

II. DUYGUSAL-SOSYAL FONKSİYONLAR

A. Kendini Algılama/Benlik Kavramı

1. Benlik kavramı-----

---- a) Beden imajı-----

-----

b) Benlik saygısı-----

c) Rol performansı-----

2. Değerler ve inançlar

a) Çocuk/ ailenin sağlığa ilişkin inançları ve değerleri-----

b) Kültür, geçmiş deneyimler, eğitim ve sosyoekonomik düzeyin değerler ve inançlar üzerindeki etkisi-----

B. İletişim

1. Çocuğun yaşınagöre dil gelişimi-----

2. İletişim sorunları varmı?-----

--Sözel: -----

Sözel olmayan: -----

3. Çocuğun kullandığı özel kelimeler ve anlamları nelerdir?

4. Çocuk için önemli olan kişiler

5. Çocuğuntanımadığı yetişkinlere tepkisi (örn: çekingen, arkadaşça, korkma gibi)

6. Çocuğun aile üyeleri, akranları ve sağlık personeli ile ilişkisi

7. Çocuk evden daga önce ayrılmış mıydı? Eğer ayrılmışsa tepkilerini açıklayınız.

8. Çocukebeveynlerin dışında başka bir kişi tarafından bakılmaya alışkın mı?

C. Cinsellik

1. Cinsel kimliğin gelişimsel aşamaya uygunluğu-----

2. Ailenin değerleri ve inançlarının çocuğun cinsel kimliği üzerindeki etkisi-----

----3. Masturbasyon-----

4. Menstruasyon-----

D. Stresle Baş Etme

1. Çocuğun hastaneye yatma ya da ameliyat gibi stresli durumlar verdiği tepkiler (örn: ağlama, öfke nöbetleri) -----

2. Ebeveynlerin ve çocuğun hastalık ve tedaviye ilişkin korku ve endişeleri-----

---- 3. Çocuğun stresle baş etme yöntemleri-----

----- 4. Ailenin stresle baş etme yöntemleri-----

-----5. Destek kaynakları-----

III. ZİHİNSEL-ALGISAL FONKSİYONLAR

A. Sağlık/Hastalığın Algılanışı

1. Çocuğun ve ebeveynlerin sağlık ve hastalık kavramları-----

---- 2. Çocuğun hastalığı algılayışı-----

----- 3. Ebeveynlerin hastalığı algılayışı-----

----- 4. Sağlığa ilişkin inançlar/kültürel değerler-----

-----

5. Çocuğun hastaneye yatma nedenine ilişkin görüşleri-----

6. Ebeveynlerin, çocuğun hastalığına ilişkin görüşleri-----

---- 7. Çocuğun hastalığının tüm aile üzerindeki etkisi-----

B. Sağlık/Hastalığın Yönetimi

1. Taburculuk planı

a) Çocuğun kendi bakımını yapabilme yeteneği (örn: diyabetli ise insülin enjeksiyonu yapabiliyor mu?)-----

---

b) Ebeveynlerin ve çocuğun hastalık sürecine ilişkin bilgileri-----

c) Ebeveynlerin, çocuğune ve de bakımı yapabilmeye yetenekleri-----

- d) Ebeveynlerin sağlıklı çocuk Bakımına ilişkin bilgileri-----
e) Gelişebilecek olası kazaları (örn: fiziksel yaralanma, zehirlenme, travma, boğulma) Önleme-----

C. Eğitim

1. Çocuk kreşe ya da anaokuluna gidiyor mu?
2. Kaçınıcı sınıfıgidiyor?
3. Okul başarısınınasıl?
4. Okul sorunları var mı?

D. Ağrı

1. Ağrının şiddeti
2. Lokalize olduğubölge
3. Ağrıyı hafifletmede kullanılan yöntemlerin etkinliği
  - a) İlaç-----
  - b) Diğer-----

IV. HANDİKAPLAR (ÖZÜRLER)

Görme ----- gözlük-----
İşitme ----- işitme aleti-----
Konuşma-----Diş----- Yürüme-----
Diğer özürler----- protez-----

Destekleyici aletler:

Tekerlekli sandalye-----

Atel----- Alçı-----

Ebeveyn/çocukla görüşürken hemşirenin kendi gözlemleri-----

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

A. Geçmiş Sağlık Öyküsü

1. Natal öykü

Gebelik: Normal-----
----- Normalden Sapma-----
----- Annenin beslenmesi-----

2. Doğum: Normal-----
----- Normalden sapma-----

3.Yenidoğan dönemi: Yenidoğanın sağlık durumu-----
Normal-----
Normalden sapma-----

4. Geçirdiği hastalıklar,kazalar,ameliyatlar,yaralanmalar (ayrıntılı bilgi alın)

5. Daha önce hastaneye yatmış mıydı? Evet-----

Hayır-----

Ne zaman-----Nerede-----Neden-----

6. Hastaneye yatma tepkisi-----

7. Taburcuolduktansonratepkisi-----

8.Dişsağlığı-----

9.Çocuğunbilineniyeyecekveilaçalerjilerivarmı? -----

Yiyecek-----ilaç-----diğer.....

10.Aşıları: DBT1-----2-----3-----Rapel(DBT)-----
-----rapel2(DT)-----rapel3(T)----- Polio1-----
-----2-----3-----rapel1-----
Tüberkülin testi(PPD)-----BCG-----
-----Kızamık-----kabakulak-----kızamıkçık----- H.influenza-----
-----hepatit-----menenjit-----

B. Şimdiki Hastalığı 1.Yakınmaları-----
----- 2.Hastalık öyküsü-----
-----

4. Hastaneye yatmadan önce aldığı tedavi:

5. İlaçlar:-----yan etkileri-----

6. Diğer tedaviler:-----

C. Laboratuar Bulguları

Lökositler:

idrar analizi:

Hemogloblin:

serum elektrolitdeğerleri:

Hematokrit:

Trombosit:

diğer tanısal testsonuçları:

FİZİK BULGULAR

Kilo:

Persentil:

Boy:

Persentil:

Baş çevresi:

Persentil:

Vücut Sıcaklığı:

Nabız:

Solunum:

Kan basıncı:

GÜVENLİ ÇEVRE

Kazalara yatkınlık durumu:...

Sağlık probleminin rollerinin gerçekleştirmeye etkisi:

En çok destek olan aile üyesi :

Sağlık probleminin insanlardan uzaklaşmasına (sosyal izolasyon) yol açma durumu:

Sağlık problemi öncesi çocuğunuz:

aktif ( ), aşırı aktif ( ), yaramaz ( ), çekingen ( )

Hastalık sonrası çocuğunuz: uyumlu ( ), çekingen ( ), yaramaz ( ), daha aktif ( )

Ailede şiddet örüntüsüne ilişkin gözlemler/düşünceler:.....

Kültürünüze/adet ve inanışlarınıza göre çocuğunuza uyguladığınız özel sağlık uygulamaları var mı/neler?

Hastalandığımız durumlarda evde, geleneksel olarak kullandığımız iyileştirme yöntemleri nelerdir?:.....

İLETİSİM

Çocuk ve ailenin hastalığı kabullenme durumu:

Aile içindeki rolü: çocuk ( ), öğrenci ( ), çalışan/gelir getiren ( )

Ailede son zamanlarda meydana gelen majör değişiklikler (boşanma, kardeş ölümü, iş kaybı):....

Yanından ayırmadığı nesne (oyuncak, nesne):.....

Gözlemlenen stres belirti ve bulguları : .....

Yüz ifadesi: normal ( ), gergin ( ), gözler çok açık ( ), korkulu endişeli ( )

Şu anda stres yaratan faktörler:

Stresle baş etme yöntemleri: .....

Destek sistemleri var mı? /neler/kimler:.....

Sistemlerin Gözden Geçirilmesi

- Genel:** genel sağlık düzeyi, vücut ağırlığındaki değişiklikler, yorgunluk, egzersiz toleransı, vücut sıcaklığı, tekrarlayan enfeksiyonlar, uyku alışkanlığı, iştahı, davranış değişiklikleri(örn: ağlama, huzursuzluk)
- Deri:** deri renginde ve benlerindeki değişiklikler, pigmentasyon döküntüler, kaşıntı, kolay yaralanma, saçlı deride lezyonlar, saç yapısında, renginde, sıklığında ve tırnakların görünümünde değişiklik.
- Baş:** baş ağrısı, alopesi, travma ve ödem
- Gözler:** bulanık görme, çift görme, strabismus, yanma, kaşıntı, fotofobi, inflamasyon.
- Kulaklar:** sağırılık, akıntı, ağrı, mastoidit, otid ya da diğer kulak enfeksiyonları.
- Burun:** sinüzit, akıntı, nezle, rinit, travma, koku duyusunun kaybı, solunum sorunları, epistaksis.
- Ağız ve boğaz:** diş çürükleri, diş ağrısı, diş kaybı, diş eti kanaması, lezyonlar, tad kaybı, ses kısıklığı, boğaz ağrısı, tonsillit, disfaji, en son diş kontrol tarihi.
- Kardiyovasküler sistem:** üfürüm, taşikardi ya da diğer ritm bozuklukları, çömelme, ağlarken ve beslenirken siyanoz, yorgunluk, egzersiz sırasında dispne, romatizmal kalp hastalığı, konjenital kalp hastalıkları.
Aktivite toleransı: normal ( ), çabuk yoruluyor ( ), halsiz/güçsüz ( )
Nabız: normal ( ), aritmi ( ), taşikardi ( ), bradikardi ( ), hipertansiyon ( ), hipotansiyon ( )
Aktivite sonrası çömelme gereksinimi ( ), çarpıntı ( ), bayılma ( ), Spell ( )
- Solunum sistemi:** solunum güçlüğü , siyanoz, sık üst solunum yolu enfeksiyonları, pnömoni öyküsü, hırıltılı solunum, solunum sıkıntısına bağlı beslenme güçlüğü, alerjiler.
Düzenli ( ), dispne ( ), siyanoz ( ), ortopne ( ), taşipne ( ), apne ( ), retraksiyon ( ), inleme ( ), burun kanadı solunumu ( ), öksürük ( ), balgam ( ), hemoptizi ( )
Anormal solunum sesleri:.....
Solunuma yardımcı uygulama / araç – gereç kullanımı:.....
- Sinir sistemi:** baş ağrısı, nöbetler, denge kaybı, baş dönmesi konuşma sorunları, bilinç kaybı, refleksler(emme refleksi, moro refleksi, babinski refleksi, kornea refleksi).
- Kas iskelet sistemi:** yumuşak doku travması, kırıklar, burkulma, kızarıklık, kas ağrısı, eklem rahatsızlıkları, deformiteler, kontraktürle, hareket kısıtlılığı.
Postür.....
Fontanel; açık....., (cm), kapalı ( ), normal ( ), bombe ( ), çökük ( )
Kas – iskelet sistemi değişiklikleri/nedeni ve başlama zamanı :
Kas koordinasyonu ve gücünde değişiklik durumu: Deformite ( ) Kaslarda Zayıflık ( )
Paralizi ( ) Parapleji ( ) Hemipleji ( ) Kırık ( ) Kontraktür ( ) İmmobilité ( )
Kullandığı Yardımcı Araçlar ( )Diğer:.....
Eklemlerde şişlik / Kızarıklık/ Hareket kısıtlılığı / Ağrı şikayetleri başlama zamanı:
Ağrıyı artıran/azaltan faktörler:
Anomaliler: (Doğuştan kalça çıkığı, talipes deformitesi, düşük ayak, sindaktili, polidaktili vb.....):
- Gastrointestinal sistem:** ishal, karın ağrısı, bulantı ve kusma, bağırsak boşaltım alışkanlığında değişiklik, hematemez, melena.

Barsak sesleri (sayı ve niteliği)..... ,
Batın; sert ( ), normal ( ), yumuşak ( )
Batında kitle: yok ( ), var ( ), açıklayınız.....
Lavman/laktasif kullanıyor mu?: hayır ( ), evet ( ) açıklayınız.....
Tuvalete çıkma sıklığı (gün): İdrar..... Dışkı: .....
Tuvalet alışkanlığı gelişti mi?: Evet ( ), ne zaman:..... Hayır ( )
Boşaltım şekli: (Üriner kateter, kolostomi, ileostomi vb.)
Boşaltıma ilişkin sorunlar: İshal ( ), Konstipasyon ( ), Distansiyon ( ), İdrar kaçırma ( ),
Dışkı kaçırma ( ), idrar yolu enfeksiyonu ( )

13. **Genitöüriner sistem:** üriner boşaltımda değişiklik, (poliüri, oligüri, dizüri), enfeksiyonlar, akıntı, kaşınma, menstruasyonun başlaması, göğüslerin gelişmesi, skrotum ve penisin büyümesi.

İdrar rengi:....., kokusu:....., miktarı:....., dansitesi:.....

Sıvı kısıtlaması; var ( ), yok ( )

Mesane; sert ( ), yumuşak ( )

Testis; inmiş ( ), inmemiş ( ), anomali.....

14. **Endokrin sistem:** büyüme hızında değişiklik, aşırı susama, iştahın artması, sık idrar yapma, dehidratasyon, tiroid sorunları, öğrenme güçlükleri, enerji düzeyinde değişiklik

15. Beslenme – Metabolik Fonksiyon

Beslenme Durumu :

Ağızdan:..... Nazogastrik: ..... Parenteral:..... Gastrostomi:.....

Doğal:..... Yapay: ..... Karışık: ..... Ek vitamin: ..... Demir preparatı:.....

Beslenme şekli: Kendi kendine ( ) Başkasının yardımı ile ( )

Besin içeriği : Miktarı : Sıklığı :

İştah durumu: İyi ( ) Orta ( ) İştahsız ( )

Kilo değişikliği oldu mu?:Hayır( ), Evet ( ), Ne zaman:....., ne kadar:.....,niçin:.....

Diyet gerekiyor mu?:Hayır ( ), Evet ( ), Neden?.....

Diyete uyma durumu....., Bulantı/Kusma:.....

16. Kişisel Temizlik Ve Hijyen

Deri turgoru; normal ( ), bozulmuş ( ), hijyeni; iyi ( ), kötü ( ) kuru ( ),
ödemli ( ), gergin ( ), pembe ( ), soluk ( ), siyanotik ( ), sarı ( ), ekimoz ( ), döküntü ( ),
yara ( ), skar ( ), enfeksiyon ( )

Tırnaklar: renk....., şekil....., lezyon.....hijyeni.....

Saçlar: hijyeni; iyi ( ), kötü ( ), alopesi ( ), kuru ( ), kaşınıtı ( )

Kişisel hijyen ve giyinmede bağımsızlığı.....

Vücut ve Giyim Hijyeni .....

Saçlı deri:.....

Banyo Yapma Durumu:.....

(Göz, Kulak, Burun, Ağız, Boyun) Akıntı..... Kirlilik..... Kanama.....

17. Beden Isısının Kontrolü

Çevre Isısına uygun Giyim( ) Hipotermi( ) Hipotermi ( )

Soğuğa İntolerans ( ) Sıcağa İntolerans( ) Terleme( ) Titreme( )

18. Aktivite – Egzersiz – Kendine Bakım

19. Motor gelişim öyküsü:

Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	18	24
Beceriler													
Gülümseme													
Başını tutma													
Eşya yakalama													
Destekli oturma													
Desteksiz oturma													
Yürüme													
Kelime söyleme													
Kaşık tutma													

Not: Ayına/yaşına uygun olmayan gelişim sorunları var ise belirtiniz:

Genel görünüm; Aktif ( ), hipoaktif ( ), sakin ( ), huzursuz ( ), ağlamalı ( )
Öz Bakımını gerçekleştirmede bağımlılık durumu ve nedeni :
Hastalık nedeniyle normal günlük aktivitelerinde değişiklik oldu mu?:
Hastalık, öz Bakım becerilerini etkiledi mi?:
Hastalık nedeniyle enerji düzeyinde değişim oldu mu?:

20. Zihinsel-Algısal Fonksiyon

Duyular

Gözler

Normal ( ), kızarıklık ( ), yanma ( ), akıntı ( ), sulanma ( ), hemoraji ( ), çapaklanma ( ),
ödem ( ), şaşılık ( ), görme bozukluğu ( ), batan güneş manzarası ( )
Kornea refleksi; var ( ), yok ( )

Kulaklar

Normal ( ), ağrı ( ), hassasiyet ( ), kızarıklık ( ), akıntı ( ), işitme sorunu ( ),
düşük kulak ( ),

Burun

Normal ( ), Akıntı ( ), tıkanıklık ( ), koanal atrezi ( ), basık burun kökü ( ), kanama ( )

Deri/dokunma/hissetme duyusu

Sıcağı/soğuğu/serti/yumuşacağı algılamada değişme:

Başlama zamanı:

Ağız: Mukoza rengi:....., nemi:....., ağız içi yaraları:.....diş etleri: ..... ,
dilinin özelliği:....., hijyeni:.....

Anomaliler (yarık damak, yarık dudak)....., Dişler: Yok ( ), sayı:..... çürük diş: .....

Ağrı Duyusu

Yeri:..... Şiddeti:..... Süresi: .....

Karakteristiği (batıcı/yanıcı/delici vb.):

Azaltan / Artıran faktörler:

Baş etme mekanizmaları ve uygulamaları:

Hafıza

Mental durum; Oryantasyon.....

Uyanıklık/canlılık: uyanık/canlı ( ), ilgisiz/isteksiz ( ), letarjik ( ), huzursuz ( ),
agresif/saldirgan ( )

Öğrenme Engelleri: yok ( ), dil farklılığı ( ), motivasyon eksikliği ( ), anksiyete ( ),
depresyon ( ), zihinsel yetersizlik ( ), diğer.....

Okul başarısı:

Konuşma

Dil gelişim düzeyi

Hece( ), tek kelimeli anlatım( ), iki kelimeli cümle ( ), uzun cümleler ( ), kekemelik ( )

Uyaran gereksinimi

Duyusal uyaran yoksunluğu belirtileri (bedenine odaklanma, sürekli başını/bedenini sallama, yatağı
sallama vb):

21. Cinsellik - Üreme

Dış genitaler: (vulvada kızarıklık, ağrı, koku, piruritis, akıntı, ödem, kıllanma, diğer...)

Cinsel kimliğini bilme durumu:

Perine hijyeni: önden arkaya ( ) arkadan öne( ) Tuvaletten önce/sonra el yıkama:yok ( ), var ( ) iç
çamaşırı cinsi:..... değiştirme sıklığı:.....

Menarş yaşı:.....,menstruasyon sıklığı:.....süresi:.....pet sayısı:.....rengi.....kokusu.....

Perimenstrual dönemde yaşanan problemler?: yok ( ), ağrı ( ), gerginlik ( ), kramplar ( ),
ödem ( ), iritabilite ( ), diğer.....

Menstruasyon hijyeni: kullanılan malzeme: ped/bez.....Değiştirme sıklığı:.....

Menstruasyon sırasında banyo yapma durumu:.....

Sekonder seks karakterleri:.....

22. Uyku - Dinlenme

Uyku Alışkanlığı:

Gece yatma saati:

Uyku süresi :

Uykuya dalma şekli:

Uyku bölünmesi /uykusuzluk şikayeti:

Uykuda konuşma/yürütme:

Korkulu rüya öyküsü/sıklığı/nedenleri:

Gündüz uykusu:

Süresi:

Zamanı:

Evde, uyuduğu oda ve yatağın özellikleri:

23. Ölüm (Gerekli ise doldurunuz)

Yaşam ve Ölüm İle İlgili İnançlar:.....

Şok ( ) İnkâr ( ) Kızgınlık ( ) Pazarlık ( ) Depresyon ( ) Kabullenme ( )

Birey Ve Ailesinin/Yakınlarının/Arkadaşlarının Bilgi Gereksinimleri:.....

Spiritüel Gereksinim:.....Ailenin Desteklenmesi:.....

LABORATUAR ÇALIŞMALARI

Test	Hastanın değeri	Normal değerler	Tarih	Tarih	1. Bu test bu hasta için neden istenmiş açıklayın 2. Anormal bulguların hastanın durumuyla ilişkisi
Eritrosit (RBC)					
Hemoglobin(HGB)					
Hemotokrit(HTC)					
Trombosit					
Lökosit(WBC)					
Na+					
K+					
Cl					
HCO ₃					
Ca					
P					
Mg					
KAN ŞEKERİ KŞ Açlık /Tokluk : HbA1c					
BUN Kreatin Amonyak					
Total Kolesterol HDL , LDL Trigliserid					
SGOT/AST					
SGPT/ALT					
Total protein					
Albumin					
Total Bilirubin					
Direkt Bilirubin					
Ürik Asid					
PT , PTT , INR					
İDRAR Dansite pH Lökosit Eritrosit Kültür/Antibiyogram					
DİĞER					

SIVI İZLEM FORMU

Verilen IV Sıvının Cinsi				Verilen IV Sıvının Cinsi			
Tarih: Saat:	DDS	Sıvı Seviyesi	Hastaya Giden Miktar	Tarih: Saat:	DDS	Sıvı Seviyesi	Hastaya Giden Miktar
8				8			
9				9			
10				10			
11				11			
12				12			
13				13			
14				14			
15				15			
16				16			
Toplam				Toplam			
ACİT				ACİT			
ALDIĞI		ÇIKARDIĞI		ALDIĞI		ÇIKARDIĞI	
Oral		İdrar		Oral		İdrar	
IV		Gaita		IV		Gaita	
		Dren				Dren	
		Kusma				Kusma	
Toplam		Toplam		Toplam		Toplam	

Ek-4. Öğretim Elemanı Uygulama Değerlendirme Formları

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI
HEMŞİRELİĞİ DERSE BAĞLI UYGULAMA
DEĞERLENDİRME FORMU

FOTOĞRAF

Öğrencinin Adı Soyadı:
Uygulama Yaptığı Kurumun Adı:
Uygulama Yaptığı Klinik:

A. KLİNİK UYGULAMALARI DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Notu
İletişim Becerisi <ul style="list-style-type: none"> • Çocuk ve Ailesi ile İletişim (5 puan) • Sağlık Ekibi ile Olumlu İlişkiler Kurma (5 puan)	10 puan	
Bireysel Öğrenimi İçin Sorumluluk Alma ve Yaratıcılık Özelliği <ul style="list-style-type: none"> • Kanıta dayalı uygulamaları kullanma durumu • Çocuk sağlığı ve hastalıkları ile ilgili makale okuma ve arkadaşlarıyla edindiği bilgiyi paylaşma • Araştırma Yapabilme ve Bilgiyi Paylaşma	10 puan	
Hastayı Teslim Alma-Verme	5 puan	
Teorik bilgiyi kullanma ve klinik uygulama becerileri 1. Uygulama Becerileri; <ul style="list-style-type: none"> • Tedaviye katılma • İlaç dozu hesaplayabilme • İlaç hazırlama becerisi • Tedavi uygulamasında 8 doğru ilkeye uyulması (Uygun Malzeme Seçimi, Seçilen Malzemelerin Düzenli ve Eksiksiz Olması, İşlem Öncesi Hastaya Gerekli Açıklamayı Yapma, İşlem Basamaklarını Doğru Uygulama, Aseptik Tekniği Kullanma Becerisi, Uygulamanın Hasta Üzerindeki Etkisini Değerlendirme, Araç Gereçlerin Temiz Olarak Kaldırılması, İşlemlerin Kayıt Edilmesi) (İlacın adı, fonksiyonu, önemli yan etkileri) (IV tedavi, oral tedavi, O ₂ tedavisi, İnhalasyon tedavisi) 2. Bilgiyi Kullanma Becerisi;	75 puan	
B. Bakım planı Profesyonel Davranış <ul style="list-style-type: none"> • Bütüncül Yaklaşım Doğrultusunda Gereksinimlere Yönelik Yeterli ve Doğru Veri Toplama • Doğru Tanılama • Tanılara Uygun Hemşirelik Yaklaşımlarını Uygulama • Uygulama Sonuçlarını Doğru ve Etkin Değerlendirme	100 puan	

- Uygulama saatlerine ve kılık kıyafet kurallarına uyulmadığı takdirde konu ile ilgili gerekli görüşmeler Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD. Başkanı ile yapılacaktır.
- Uygulama notu; klinik uygulamaları değerlendirme kriterleri sonucunda alınan toplam puan ile Bakım planından alınan puanların ortalaması olacaktır.

Sorumlu Öğretim Elemanının;

Adı Soyadı

İmzası:

Ek-5. Öğrenci Geribildirim Formu

Uygulamaları sırasında karşılaştığımız sorunlar ile ilgili verilen ifadelerden sizin için uygun olan boşluğu işaretleyiniz.					
	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Aldığım eğitime ve mesleğime uygun bir uygulama yaptım.					
Yaptığım uygulama mesleki bilgi ve becerime katkı sağladı.					
Yaptığım uygulama ile mesleki deneyimime katkı sağladı.					
Mesleki eğitimim sırasında öğrendiğim teorik bilgileri klinikte uygulama fırsatım oldu ve bilgilerimi pekiştirdim.					
Okul eğitimimde yapılan teorik eğitimle kliniklerdeki mesleki uygulamalar arasında paralellik olduğunu gözlemledim.					
Uygulamayı yaptıktan sonra eğitim aldığım programa olan ilgim arttı.					
Yaptığım uygulama mesleki iş yaşamımı tanımak açısından yararlı oldu.					
Yaptığım uygulama mesleki açıdan kendime olan güvenimi arttırdı.					
Yaptığım uygulama süre açısından yeterliydi.					
Yaptığım uygulama yeri mesleki kazanım sağlamam açısından uygun bir klinikti.					
Uygulama yerinde profesyonel personelin bilgi ve becerime katkısı oldu					
Uygulama süresince yaşanan sorunlarda, hastane personeli/yöneticisi ve program öğretim elemanı ile iletişim kurabildim.					
Diğer Görüş ve Önerileriniz:					

Öğrenci Adı Soyadı:.....

Öğrenci No:.....

İmza:

Ek-6. Öğrenci Memnuniyet Anketi

**KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİ MEMNUNİYET ANKETİ**

Aşağıda yer alan ifadelerin her birini değerlendiriniz.

KATILIM DERECEYİZ:

(1) Katılmıyorum

(2) Kararsızım

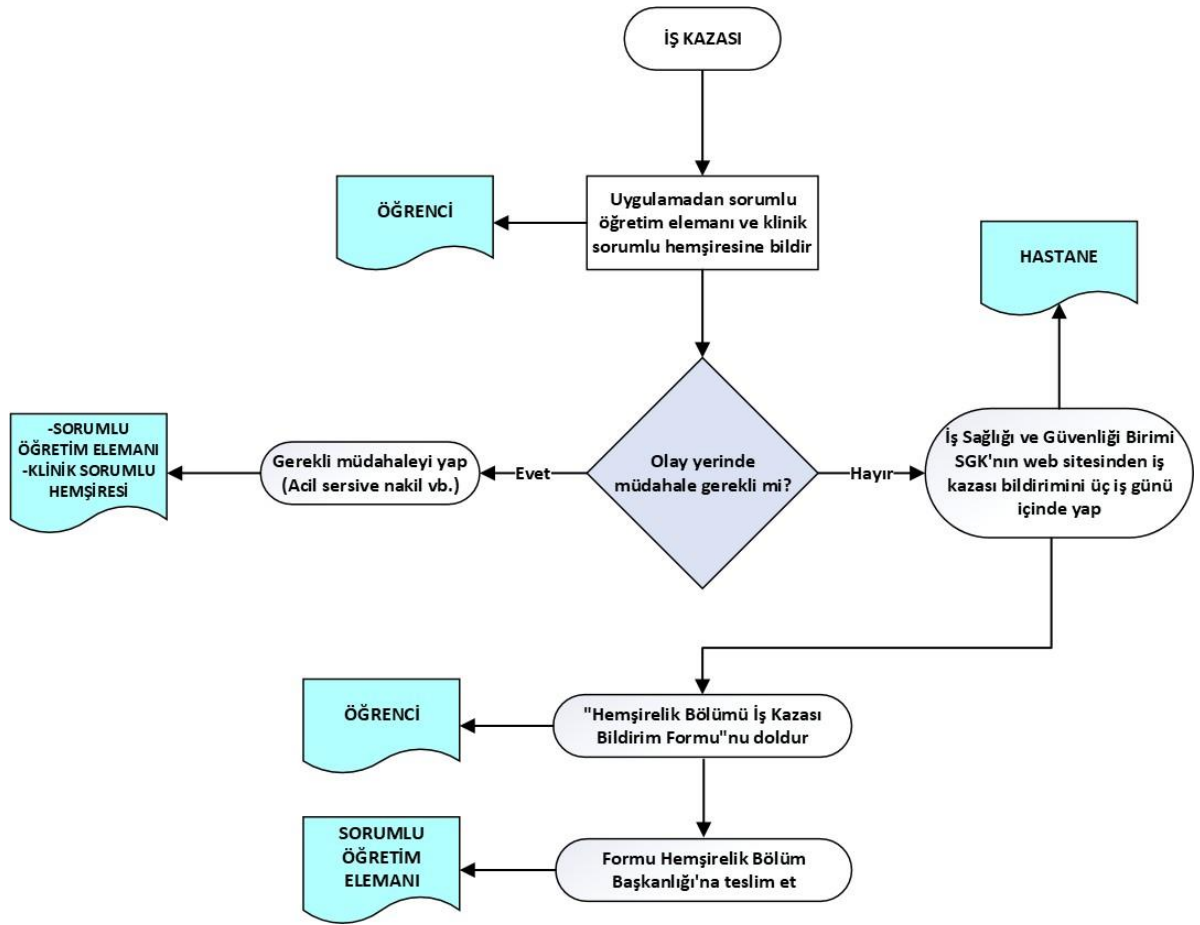
(3) Katılıyorum

KURAMSAL DERS	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
Derslere ayrılan süre yeterliydi.			
Derslerin anlatımı açık ve anlaşılırdı.			
Derslerin içeriği yeterliydi.			
Konular birbirini tamamlar nitelikteydi.			
Derslerde farklı eğitim teknikleri kullanıldı (vaka çalışması, beyin fırtınası, rol play, simülasyon vb)			
Derslere aktif olarak katılma olanağı buldum			
Ders planı dönem başında öğrencilere verildi.			
Ders sırasında ve sonrasında tartışma için yeterli vakit ayrıldı.			
Ders kitapları ve kaynakları yeterliydi.			
Sağlık hukuku ve mevzuatı konuları mesleki gelişimime önemli katkıda bulundu.			
DERSİN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI/ELEMANLARI			
Öğretim elemanı kendine ayrılan sürede dersine başladı ve bitirdi			
Öğretim elemanı dersin amaç ve hedeflerini açıkladı			
Öğretim elemanı dersin amaç ve hedeflerine uygun ders anlattı			
Öğretim elemanı ders konularını örnek vaka ve olaylarla ilişkilendirdi.			
Öğretim elemanı dersin işlenişinde farklı sunum teknikleri kullandı (video, rol-play vb.)			
Öğretim elemanı ders süresince derse olan ilgiyi sürdürebildi.			
Öğretim elemanlarına ders saati dışında da ulaşılabilirdi.			
SINAV/ ÖDEV/SEMİNER DEĞERLENDİRİLMESİ			
Sınav ortamı sınava uygun şekilde düzenlenmişti			
Sınav/ Ödev/Seminer derste öğrendiklerimizi kapsar nitelikteydi			
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı			
Sınav/ Ödev/Seminer için verilen süre yeterliydi.			
Sınavlardan sonra sınav sonucu ve cevaplar ile ilgili geri bildirim yapıldı			
Sınavlar güvenli bir ortamda(kopya vb) yapıldı			
LABORATUVAR			
Laboratuvar ortamının ısısı, aydınlatması ve düzeni			

	uygundu.			
	Laboratuvar uygulamalarında teknolojiye uygun donanım(maket) ve yeterli araç/gereç vardı.			
	Laboratuvar uygulamaları için süre yeterliydi.			
	Dersin hedefine yönelik becerileri uygulayabildim.			
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
	Boş zamanlarımda uygulama yapabilmeme fırsat verildi.			
	Öğrencilere lab uygulamalarında gelişmelerine katkıda bulunacak geri bildirimler verildi.			
	Laboratuvar çalışmalarının, derse bağlı uygulamaya katkısı oldu.			
DERSE BAĞLI UYGULAMA				
	Derse bağlı uygulama planı vardı ve buna uyum gösterildi			
	Derse bağlı uygulama için ayrılan süre yeterliydi.			
	Derslerde öğrendiğim teorik bilgi ile derse bağlı uygulama arasında ilişki kurabildim.			
	Derse bağlı uygulamalarda eğitim aktiviteleri (vaka analizi, hasta bakımı vb) öğrenim hedefleri ile uyumlu idi.			
	Derse bağlı uygulama bana mesleki özgüven kazandırdı			
	Derse bağlı uygulamada gece vardiyasında çalışma becerilerime katkı sağladı.			
	Farklı sağlık kurumlarının işleyiş ve özelliklerini öğrendim.			
	Derse bağlı uygulama, sağlıklı/hasta birey-yakınları ve sağlık çalışanları ile etkili iletişim kurma becerisi kazandırdı.			
	Derse bağlı uygulama mesleki ve etik sorumluluk bilinci kazanmamı sağladı.			
	Derse bağlı uygulamada gereksiz işlemler/ işler yaptırıldı.			
	Uygulama alanı teorik bilgilerimi kullanma ve geliştirmeme katkı sağladı.			
	Uygulama alanı psikomotor becerilerimi geliştirmeme katkı sağladı.			
	Seminer/ vaka tartışması için ayrılan süre yeterliydi.			
	Seminer/ vaka tartışması kuramsal ve uygulama becerilerime katkı sağladı.			
	Derse bağlı uygulama ekip çalışması becerisi kazandırdı.			
	Derse bağlı uygulama sağlık yönetimi konularında mesleki gelişimime katkı sağladı			
	Derse bağlı uygulamalarda değerlendirmeler objektifti.			
	Derse bağlı uygulama süresince öğretim elemanlarına ulaşabilme olanağı buldum.			
	Derse bağlı uygulamalarda herkese eşit olanak sağlandı			
<i>Derse bağlı uygulama ortamı;</i>				
	Hasta bakımı için yeterli araç gereç vardı.			
	Öğrenci başına düşen hasta sayısı yeterliydi.			
	Seminer odası vardı/Vaka tartışması için uygun ortam sağlandı.			

	Derse bağlı uygulama yeri dersin hedefleri ile uyumluydu.			
	Uygulama ortamı fiziksel özellikler açısından güvenliydi.			
	Dinlenebilecek uygun ortam vardı.			
	Yemek yeme ortamı bulabildim			
	Tuvalet gereksinimi için uygun ortam vardı			
	Üniformamı giyebileceğim uygun ortam bulabildim.			

Ek-7. İş Kazası Bildirim Algoritması

Ek-8. İş Kazası Bildirim Formu

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU**

Öğrencinin	
Adı-Soyadı	
Öğrenci Numarası	
Cep Telefonu	
İmza	
Öğrencinin Yakınının	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İş Kazasına İlişkin	
Olay Tarihi/Saati	
Olay yeri	
Kurum	
Klinik/Saha	
Olayın Meydana Geliş Biçimi	
Olay sonrası yapılanlar	☐ Yıkama ☐ Pansuman ☐ Acil serviste gözetim ☐ Enfeksiyon polikliniği ☐ Diğer.....
Varsa Olayın Şahidi	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İmza	
Dersin adı:	
Sorumlu Öğretim elemanı/elemanları:	
Adı-Soyadı: İmza	Adı-Soyadı İmza

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAğLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
STAJ/DERSE BAğLI UYGULAMA KOMİSYONU YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun çalışma usul ve esaslarını belirler.

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun çalışma ilke ve esasları ile görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim-Öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Karadeniz Teknik Üniversitesini (KTÜ),
- b) **Fakülte:** Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- c) **Fakülte Kurulu:** KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulunu,
- ç) **Dekan:** Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- d) **Bölüm Başkanı:** Sağlık Bilimleri Fakültesi ilgili Bölüm Başkanını,
- e) **Başkan:** Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyon Başkanını,
- f) **Komisyon:** Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunu,
- g) **Staj/Derse Bağlı Uygulama Sorumlusu:** Staj/derse bağlı uygulamanın yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanını,
- ğ) **Staj/Derse Bağlı Uygulama:** Öğretim elemanı gözetim ve denetiminde sağlık kurumlarının ilgili birimlerinde yapılan uygulamayı,
- h) **Öğrenci Temsilcisi:** Sınıf temsilcilerinin kendi aralarından seçtikleri öğrenciyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyon Yapısı, Çalışma İlkeleri ve Görevleri

Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun yapısı ve çalışma ilkeleri

MADDE 5 - (1) Komisyon, Fakülte öğretim elemanları arasından Dekan tarafından görevlendirilen bir başkan ve her anabilim dalını temsil eden (staj/derse bağlı uygulama sorumluları) 10 öğretim elemanı ile iki Öğrenci Temsilcisinden oluşur.

(2) Komisyon, gündem oluştuğunda veya her yarıyılıda en az bir kez Komisyon Başkanının davetiyle ve üye sayısının yarısından bir fazlası ile toplanır, salt çoğunlukla karar alır. Oyların eşit çıkması durumunda Komisyon Başkanının oy kullandığı tarafın görüşleri kabul edilir. Toplantıya Komisyon Başkanı, başkanlık eder. Başkanın olmadığı zamanlarda Başkanın görevlendirdiği bir öğretim elemanı Komisyona başkanlık eder.

(3) Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır. Yeni üye belirlenmesi veya görev süresinin uzatımı Dekan tarafından yapılır. Bir takvim yılı içinde, izinsiz veya mazeretsiz olarak iki toplantıya katılmayan üye/üyeler hakkında Dekanlık bilgilendirilir.

Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun görevleri

MADDE 6 – (1) Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonu aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Fakültenin Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyon Yönergesini hazırlar.
- b) Öğrencilerin uygulama yapacakları kurumları her yarıyıl öncesinde belirleyerek ilgili bölüm başkanlığına sunar.
- c) Staj/derse bağlı uygulama tarafları (Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, SGK, İl Sağlık Müdürlüğü, hastaneler) ile Fakülte arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlar.
- ç) Öğrencilerin sigorta işlemlerinin yürütülmesi, periyodik muayenelerinin yapılması ve iş başı eğitimi konularında bölümlere rehberlik eder.
- d) Staj/derse bağlı uygulama alanlarında gelişebilecek sorunlara ilişkin çözüm önerilerini ilgili bölümle paylaşır.
- e) Her dönem sonunda staj/derse bağlı uygulamanın yürütülmesi ile ilgili öğrenci/öğretim elemanlarından gelen geri bildirimleri değerlendirir.
- f) Komisyon, ihtiyaçlara göre yönergenin güncellenmesini teklif eder.
- g) Komisyon kapsamında dekanlıkça verilen diğer görevleri yapar.
- ğ) Komisyon, yapılan değerlendirmeleri ve sonuçları bir rapor halinde ilgili bölüm başkanlığı ile Dekanlığa sunar.

Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyon Başkanı ve görevleri

MADDE 7 – (1) Komisyon Başkanı, Dekan tarafından Fakültenin ğretim yeleri arasından iki yıllık süre için görevlendirilir. Başkan, görevlerini yerine getirirken Dekana karşı sorumludur. Görev süresi sona eren Başkan tekrar görevlendirilebilir.

(2) Komisyon Başkanı aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

a) Başkan, yılda en az iki kez olmak üzere komisyonu toplar ve Komisyona başkanlık eder.

b) Başkan, Komisyonun madde 6’da belirtilen görevleri kapsamındaki yükümlülüklerini aksatmadan yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönergede yer almayan hususlar hakkında Yükseköğretim Kurulu ve Karadeniz Teknik niversitesi tarafından yayınlanan yönetmeliklerin hükümleri ile Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun nerileri doğrultusunda Fakültenin ilgili kurulları tarafından alınan kararlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönerge, Fakülte Kurulu Kararı ile kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Dekan yürütür.

Yıl içi uygulama yeri

(1) Yıl içi uygulaması, Bölüm Başkanının ya da Yıl İçi Uygulama Komisyonunun uygun gördüğü Trabzon ili dahilinde

- a) niversite, Kamu Kurum ve Kuruluşlara bağlı hastaneler
- b) zel Sağlık Kurumları,
- c) Toplum Sağlığı Merkezleri,
- d) Aile Sağlığı Merkezleri,
- e) Ağız Diş Sağlığı Merkezleri,
- f) Kamu ve özel okullar,
- g) İş yerleri,
- h) Huzurevleri,
- i) Evde bakım kurumları,
- j) Diğer sağlık kuruluşları,

- k) İlaç firmaları,
- l) Sağlık cihazları üreten ve pazarlayan firmalar,
- m) Sigorta şirketleri,
- n) Spor kulüpleri,
- o) Rehabilitasyon Merkezlerinden birinde yapılıır.

(2) Bunların dışında kalan yerler söz konusu olduğunda Bölüm Başkanının önerisi ile Dekanın ve uygulama yapılacak kurum yetkilisinin onayı gereklidir.

Yıl içi uygulama süresi ve zamanı

(1) Yıl içi uygulamanın başlama ve bitiş tarihleri, akademik takvime ve Fakülte eğitim-öğretim programında belirtilen gün ve saatlere uygun olarak Bölüm Başkanı tarafından belirlenir ve Dekan tarafından onaylanır.

Öğrencinin yükümlülükleri

(1) Öğrenci Bölüm Başkanının uygun gördüğü yerde uygulama yapmakla yükümlüdür.

(2) Öğrenci Yıl içi uygulama sorumlusunun iznini almadan uygulama yerini terk edemez.

(3) Öğrenci uygulama yerindeki ekip üyeleriyle uyumlu çalışmak zorundadır.

(4) Uygulama yaptıkları süre içinde birimde uygulanmakta olan çalışma ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür.

(5) Öğrenci uygulama alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü sorumluluk öğrenciye aittir.

(6) Öğrenci uygulama alanını değiştiremez. Ancak gerekli durumlarda yıl içi uygulama sorumlusunun gerekçeli görüşü ve Bölüm Başkanı onayı ile uygulama yerini değiştirilebilir.

(7) Öğrenciler yapacağı her uygulamayı, uygulama yeri yetkilisi ve klinik eğitmen denetiminde yapmakla yükümlüdür.

(8) Öğrenciler, Yıl İçi Uygulama çalışmalarına ilişkin hazırladıkları raporu uygulama bitiminden sonraki 5 iş günü içinde Fakülte Öğrenci İşlerine teslim etmekle sorumludurlar.

(9) Hemşirelik Bölümü öğrencileri Bölüm Başkanlığının önerisi üzerine hafta sonu veya gece uygulamaları yapabilirler.

* Uygulamalı temel meslek derslerde bir öğrencinin yarıyıl sonu sınavına girebilmesi için uygulama notunun en az 60 olması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamalı Dersler İlke, Usul Ve Esasları

Laboratuvar ve Uygulamalara Devam Zorunluluğu

- (1) Öğrenciler, kuramsal uygulamalı dersin uygulamasının %90'ına devam etmek zorundadır. Uygulamanın (laboratuvar ve/veya klinik/saha uygulamaları vb.) %90'ından fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kalır. Kuramsal uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır. Kuramsal uygulamalı dersin blok olarak yapıldığı durumda, dersin teorik bloğunda yapılan devamsızlık dersin teorik bölümünden; uygulama bloğundan yapılan devamsızlıklar ise uygulama bölümündensayılr.

Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları

- (1) Hemşirelik bölümü öğrencisinin uygulamalı derse yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:
- a. Dersin hedeflerini ve öğrenme çıktılarını kavramak,
  - b. Klinik ve sahada var olan öğrenme fırsatlarını öğrenmek ve uygulamak için azami çaba göstermek,
  - c. Sağlık kurum/kuruluşunun genel kurallarına, politikalarına ve yönetmeliklerine uymak,
  - ç. Uygulama yürütücüsü tarafından yapılan uygulama planına uymak,
  - d. Bilgi, beceri ve yeteneklerini, sorumluluklarının sınırlarını ve danışmanlık/denetime olan gereksinimini bilmek,
  - e. Hastalara / bireylere kendisini uygun bir şekilde tanıtmak ve bakımlarına katılmak için izin istemek,
  - f. Bakım vermeden önce uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşire ya da klinik hemşiresinden bilgi almak (hastayı teslim almak), bakım için işbirliği yapmak ve uygulaması süresince işbirliğini sürdürmek,
  - g. Belirlenen öğrenim hedefleri çerçevesinde kaliteli bakım sunma sorumluluğunu üstlenmek,
  - h. Öğrenme hedeflerine ulaşamıyorsa, uygulama yürütücüleri ya da rehber hemşireyi bilgilendirme sorumluluğunun farkında olmak,
  - ı. Herhangi bir nedenle klinikten ayrılmadan önce bakımına katıldığı bireyin durumu ve bakımı konusunda rapor vermek, sorumluluklarını devretmek,
  - i. Muayene, tedavi ve/veya bakımları sırasında gizlilik ve mahremiyete özen göstermek,
  - j. Bakımına katıldığı bireyin durumundaki önemli değişiklikleri derhal bildirmek,
  - k. Klinik ve saha öğrenme sürecinde bireyin güvenliğine ve rahatlığına saygı göstermek,
  - l. Uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermek,
  - m. Bakım verilen birey, uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleriyle mesleki sınırları içerisinde nazik ve saygılı iletişim kurmak,

- n.** Mesleki etkileşimlerinde açık/anlaşılır, doğru ve etkili iletişim becerileri kullanmak,
- o.** Klinik ve saha uygulamalarını uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler denetiminde yapmak,
- ö.** Uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler olmaksızın herhangi bir ilaç uygulaması yapmamak,
- p.** Uygulama yürütücüsü tarafından istenen formları, planları tanımlanan şekilde doldurmak, raporlamak ve istenilen sürede teslim etmek,
- r.** Bakımına katıldığı bireyin muayene ve gözlemlerini, verdiği bakımı ve bireyin bakıma verdiği yanıtı (uygulamaya ilişkin raporlar, bakım planları vb.) kayıt etmek ve süresi içinde bakımın değerlendirilmesi için hazır olmak,
- s.** Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal dersin yürütücüsü, klinik rehber ve klinik sorumlu hemşiresine bildirmek,
- ş.** Sağlık kuruluşunun enfeksiyon kontrol prosedürlerini bilmek ve uygulamak,
- t.** Öz bakımına ve kişisel hijyenine özen göstermek.